

Śp. Stanisławie, w smutku pogrążona Rodzino

Nie dziś, nie tu i nie teraz chcieliśmy Ci podziękować Stanisławie za to wszelkie dobro jakie wyświadczyłeś dla społeczności Czyżowic, dla całej społeczności gminy Gorzyce.

Wielu z nas z niedowierzaniem przyjęło wiadomość o Twoim nagłym odejściu. Wciąż trudno to przyjąć. A jednak. To dziś, to tu i teraz.

W imieniu Sołtysa, Rady Sołeckiej, wszystkich Mieszkańców Czyżowic, w imieniu samorządu gminy Gorzyce i jej wszystkich Mieszkańców pragniemy Ci podziękować Stanisławie, za to wszelkie dobro jakie wyświadczyłeś dla Czyżowic, dla całej wspólnoty Mieszkańców naszej gminy:

Dziękujemy Ci za pomoc i wsparcie przy budowie Wiejskiego Domu Kultury w Czyżowicach.

Dziękujemy Ci za pomoc i wsparcie przy budowie sali gimnastycznej.

Dziękujemy Ci za pomoc i wsparcie przy budowie czyżowickiego kościoła.

Dziękujemy Ci za Twoją inicjatywę gruntownej przebudowy boiska sportowego, tak ważnego dla Ciebie „LKS Naprzód Czyżowice”.

Dziękujemy za cichą pomoc wielu Osobom. Dziękujemy za Twoje otwarte serce i szczery uśmiech, za każde słowo wsparcia i wyraz troski o sprawę naszej lokalnej społeczności: w sposób szczególny czyniłeś to jako Radny Gminy Gorzyce III kadencji oraz członek rady sołeckiej.

Pamięć o Tobie w Czyżowicach i naszej gminie będzie trwała!

Jesteś jedną z tych osób, które na stałe i niezwykle mocno zapisały się na kartach historii Czyżowic, a także w naszych sercach. **DZIĘKUJEMY Ci Stanisławie!!!**

Daniel Jakubczyk, wójt gminy Gorzyce - w imieniu Mieszkańców gminy i jej samorządu

Daniel Kurasz, sołtys Czyżowic - w imieniu Mieszkańców Czyżowic i rady sołeckiej

Śp. Stanisław Mikos

29.05.2019 r. pożegnaliśmy w Czyżowicach zmarłego 27.05.2019 r. Stanisława Mikosa, radnego Rady Gminy Gorzyce w latach: 1988 – 1990 oraz 1998-2002, właściciela firmy „Mixpol”. Stanisław Mikos - Czyżowianin z wyboru - stworzył od podstaw jedną z najbardziej rozpoznawalnych na naszym terenie firm – Mixpol, związną z Czyżowicami (salon i pawilon handlowy) oraz Zdzieszowicami (zakład produkcyjny). Firma zatrudnia około 100 pracowników, eksportuje swoje produkty m.in. do Niemiec i Szwajcarii. Stanisław Mikos był bardzo dobrym Mężem, Ojcem i Dziadkiem.

Stanisław Mikos dał się poznać jako znakomity samorządowiec i ogromny społecznik. W sposób szczególny ukochał „Naprzód” Czyżowice. Sponsorował od lat 70. działalność klubu, pełnił przez wiele lat funkcje członka zarządu i prezesa.

Jedną z ostatnich inicjatyw, którą bardzo mocno wsparł, było wykonanie sztandaru klubowego. Był pierwszą Osobą, której towarzyszył na pogrzebie nowy sztandar. Wójt Gminy Gorzyce i Rada Sołecka wystąpią z wnioskiem o nadanie boisku sportowemu w Czyżowicach imienia Stanisława Mikosa.

Kolejna sesja rady gminy za nami

3.06.2019 r. odbyły się kolejne wspólne posiedzenie komisji i sesja rady gminy. Na wniosek wójta rada gminy m.in. zwiększyła środki na realizację zadania mającego na celu podniesienie efektywności energetycznej przedszkola w Rogowie. Oznacza to, że gmina może podpisać umowę z wykonawcą i z dniem 1.07.2019 r. ruszyć z długo wyczekiwaną inwestycją.

W ubiegłym tygodniu komisja otwarła złożone w urzędzie oferty. Przedszkole doczeka się termomodernizacji, rozbudowy o dwa nowe oddziały oraz zmiany źródła ciepła na ekologiczne - gazowe. Kolejna sesja rady gminy - jeszcze w czerwcu.

KONDOLENCJE

Wiadomość o śmierci Stanisława Mikosa przyjęliśmy z ogromnym żalem i niedowierzaniem.

W tej szczególnej chwili w imieniu wszystkich mieszkańców Gminy Gorzyce pragniemy złożyć wyraz najgłębszego współczucia Żonie i Bliskim.

Łączymy się z Państwem w bólu, przesyłając wyrazy wsparcia i jedności.

Śmierć Stanisława Mikosa jest dla całej naszej społeczności niepowetowaną stratą.

Zachowamy Go w naszej pamięci jako aktywnego przedsiębiorcę, działacza społecznego, osobę o wysokiej kulturze osobistej, człowieka o otwartym sercu, który nie przeszedł obojętnie obok ludzkiej krzywdy.

Łączymy się w żalu i smutku.

Daniel Jakubczyk - wójt Gminy Gorzyce
Piotr Wawrzyczny - przewodniczący Rady Gminy Gorzyce

W tej szczególnej chwili w imieniu mieszkańców Czyżowic pragniemy złożyć wyraz najgłębszego współczucia z powodu śmierci

śp. STANISŁAWA MIKOSA

Łączymy się w bólu z żoną i najbliższą rodziną, przesyłając wyrazy wsparcia i jedności.

Stanisław Mikos był godnym zaufania człowiekiem, który zapisze się w naszej pamięci jako osoba nie odmawiająca innym pomocy.

Jego strata spowodowała pustkę w życiu wszystkich, którzy go znali.

W imieniu społeczności Czyżowic
sołtys **Daniel Kurasz** wraz z radą sołecką

Serdeczne wyrazy żalu i współczucia z powodu śmierci

ś. p. STANISŁAWA MIKOSA
Żonie i Bliskim

składa

Bibianna Dawid - dyrektor GCKG wraz z pracownikami

„Nie umiera ten, kto pozostaje w sercach bliskich ...”

Wyrazy żalu i współczucia z powodu śmierci

ś. p. STANISŁAWA MIKOSA
rodzinnie zmarłego

składa

Zarząd Stowarzyszenia
Aktywności Lokalnej „**Perspektywa**”
z Czyżowic

Komisja konkursowa, organizatorzy oraz uczestnicy II Konkursu Wiedzy o Powstaniach Śląskich

Setna rocznica wybuchu 1. Powstania Śląskiego jest okazją do przypomnienia historii wydarzeń, które na Górnym Śląsku miały miejsce w latach 1919, 1920, 1921. Wynikiem końcowym trzech zbrojnych zrywów powstańczych, plebiscytu i skomplikowanych pertraktacji politycznych dwóch stron konfliktu, czyli opcji polskiej i opcji niemieckiej, było przyłączenie znacznej części uprzemysłowionych powiatów Górnego Śląska do odrodzonej Rzeczypospolitej.

Znajomością wiedzy o tych faktach historycznych mogli podzielić się uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych powiatu wodzisławskiego w II Konkursie Wiedzy o Powstaniach Śląskich. Organizatorem konkursu, który odbył się 9 maja br. w Gorzycach, było GCK w Gorzycach pod patronatem Haliny Brody dyrektor Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach oraz wójta Gminy Gorzyce Daniela Jakubczyka. Na końcowy wynik trzyosobowych drużyn złożyły się punkty zdobyte w czterech etapach konkursu: fotograficznego, plastycznego, muzycznego oraz konkursu wiedzy. Pracę zespołów oceniała komisja w składzie: **Kazimierz Piechaczek** – prezes Stowarzyszenia „Grupa Rekonstrukcji Historycznych POWSTANIEC ŚLĄSKI” z Wodzisławia Śląskiego, historyk z zamiłowania, **Andrzej Nowak** – miłośnik historii Śląska, redaktor gazety „U nas”, **Dawid Jęczmionka** – edukator muzealny Muzeum w Wodzisławiu Śląskim, **Kazimierz Mroczek** – historyk, oraz wieloletni współpracownik Galerii Towarzystwa Miłośników Ziemi Wodzisławskiej, inicjator wielu wydarzeń historycznych, **Hanna Władarz**, **Anna**

Ługowska, **Marek Grzebyk** – plastycy Gminnego Centrum Kultury w Gorzycach, **Urszula Wachtarczyk**, **Tymoteusz Kubica** – instruktorzy muzyczni Gminnego Centrum Kultury w Gorzycach. Konkurs poprowadziła **Izabella Granieczny**.

W Konkursie Wiedzy o Powstaniach Śląskich wzięły udział drużyny z ZSP w Gorzyczkach, SP im. ks. E. Kasperczyka w Turzy Śl., SP im. K. Miarki w Olzie, SP w Rogowie oraz ZSP nr 1 w Wodzisławiu Śl.

Tematyka konkursu na wszystkich etapach obejmowała wydarzenia związane z plebiscytem oraz trzema powstaniami zbrojnymi. Pytania do konkursu opracował mgr Kazimierz Mrozek na podstawie publikacji autorstwa Piotra Hojki i Sławomira Kulpy.

Po prawie trzech godzinach zmagania, największą ilość punktów, zajmując tym samym **I miejsce** zdobyła drużyna z **SP w Rogowie** w składzie: **Maksymilian Kołek**, **Artur Bugła**, **Piotr Sosna**, (**opiekun Karina Pytlík-Lupam**) **II miejsce** zdobyła drużyna z **ZSP w Gorzyczkach** w składzie: **Zuzanna Gołąb**, **Emilia Polnik**, **Małgorzata Gumienny** (**opiekun Aleksandra Kucza**), **III miejsce** zdobyła drużyna z **ZSP nr 1 w Wodzisławiu Śl.** w składzie: **Alicja Lelek**, **Amelia Tront**, **Maciej Cesarz** (**opiekun Barbara Ferdynant-Tront**), czwarte miejsce zdobyła drużyna z SP w Turzy Śl., w składzie: Frączek Cyprian, Goraus Dagmara, Przybyła Patryk, (**opiekun Joahim Grabiec**), piąte miejsce zdobyła drużyna z SP im. K. Miarki

w Olzie (**opiekun Joanna Paździor**). Przewodniczący komisji konkursowej Kazimierz Piechaczek, po odczytaniu końcowych wyników, pogratulował wiedzy, zachęcając jednocześnie do dalszego poznawania ważnych dla Polski i Górnego Śląska faktów historycznych. Gratulacje i podziękowania dla uczestników i ich nauczycieli złożyła także dyrektor GCK w Gorzycach Bibiana Dawid. Piąty etap konkursu, czyli rozdanie nagród i wyróżnień nastąpił w niedzielę 12 maja br. w czasie trwania Pikniku Powstańczego zorganizowanego w Olzie. To tam podczas III Powstania Śląskiego stoczono ważną bitwę, która zaważyła w dużej mierze o dalszych losach Górnego Śląska i Rzeczypospolitej Polskiej. Nagrody dla zwycięzców, ufundowali: Halina Bieda - dyrektor Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach na czele, Sławomir Kulpa - dyrektor Muzeum w Wodzisławiu Śląskim, Daniel Jakubczyk - wójt Gminy Gorzyce oraz Gminne Centrum Kultury w Gorzycach.

A. Nowak

Uczestnicy konkursu

DWUSETNA ROCZNICA URODZIN STANISŁAWA MONIUSZKI

Chóry, młodzi artyści z Gminy Gorzyce oraz Martyna Kalas-Cholewa wykonawcami koncertu Moniuszkowskiego w Czyżowicach

Fot.: M. Albin

Połączone chóry gminy Gorzyce

Zgodnie z Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 20 lipca 2018 r. - rok 2019 ustanowiono Rokiem Stanisława Moniuszki. W uchwale czytamy: *Dorobek kompozytorski St. Moniuszki, składający się z oper, pieśni, kantat, utworów religijnych, symfonicznych, kameralnych i solowych, a także operetek, baletów i muzyki do dramatów, impunuje różnorodnością, bogactwem melodycznym i głębokim zakorzeniem w narodowej tradycji muzycznej. Jego twórczość operowa i pieśniarska stanowi trzon polskiego repertuaru wokalnego i niejednokrotnie jest osią zainteresowań artystycznych najwybitniejszych polskich śpiewaków. My także w Gminie Gorzyce mamy trwały ślad jego obecności. Otóż założony przed 100 laty chór w Czyżowicach przyjął imię Chóru im. Stanisława Moniuszki. GCK w Gorzycach, dla upamiętnienia rocznicy urodzin wielkiego polskiego twórcy muzyki zorganizował w czyżowickim Ośrodku Kultury koncert Moniuszkowski.*

Wśród wykonawców były chóry działające na terenie Gminy Gorzyce, które tego wieczoru wystąpiły jako jeden wielki chór pod dyktando **Barbary Grobelney**, dyrygenta chóru Moniuszko w Czyżowicach. Chórom akompaniowała **Beata Stabla-Kozubek**. W koncercie wzięły udział: **chór Lira z Turzy Śl., z dyrygentem Damianem Janulkiem, chór Melodia z Osin pod dyktando Małgorzaty Blutko, chór parafialny Cantemus Dominum z Gorzyc z dyrygentem Olgą Rumpel, Słowiki nad Olzą z Tymoteuszem Kubicą oraz chór Moniuszko z Czyżowic z dyrygentem Barbarą Grobelną.** Dzieła Moniuszki zaprezentowały także instrumentalistki **Elżbieta i Weronika Szczyrba** (wiolonczela i skrzypce) oraz zespół **Dolce Canto** działający przy OK w Czyżowicach w składzie: **Oliwia Hudek, Kamila Klimek, Antonina Krótki, Zuzanna Maciejczyk i Zofia Wierzoń.**

Zespół prowadzi **Barbara Grobelny**. Młodzi artyści wykonali transkrypcje utworów Moniuszki, a także wykonali inscenizację utworów *Postój Piękna gołąbeczko* oraz *Dziad i Baba*. Wielkie śpiewanie połączony chór rozpoczął utworami *Modlitwa dla Boga, Pieśń do Matki Boskiej* oraz *Modlitwa z Opery Halka*. W repertuarze wielkiego chóru nie zabrakło transkrypcji znanej pieśni Moniuszki *Prząśniczki*. Końcowym akordem tego wspaniałego koncertu był występ „gwiazdy wieczoru” sopranistki **Martyny Kalas-Cholewy**, która zaśpiewała między innymi utwory St. Moniuszki: *Dunka, Polna różyczka, Złota Rybka, Znasz li ten kraj i Prząśniczka*. Koncert poświęcony twórczości St. Moniuszki był też okazją do podsumowania konkursu plastycznego *Barwy Muzyki. Świat muzyki St. Moniuszki w kolorach*, który skierowany był do uczniów szkół naszej gminy w dwóch kategoriach: klasy I-III oraz klasy IV-VI. Na konkurs wpłynęło 19 prac ze szkół podstawowych. **Laureatami w kategorii klasy I-III zostali: Emilia Stancel I miejsce, Angelina Korzonek II miejsce, Oliwia Zając III miejsce oraz Ksawery Lach wyróżnienie. Laureatami w kategorii klas IV-VI zostali: Marcelina Mandrysz I miejsce, Kamila Szymiczek II miejsce, Piotr Latocha III miejsce.** Prace oceniała komisja w składzie: Hanna Władarz, Marek Grzebyk oraz Józef Burszyk. Dla licznie zgromadzonej widowni, miłośników muzyki Moniuszkowskiej koncert był okazją do przeżycia niezapomnianych muzycznych chwil,

najlepszym tego dowodem były liczne “bisy” zespołów i artystów biorących udział w tym wyjątkowym wieczorze.

A. Nowak

Sopranistka Martyna Kalas-Cholewa

Laureaci konkursu plastycznego

Tematyka uzależnień stanowi zagadnienie, którego kwestię poruszać by można w wielu osobnych dysertacjach, traktujących zarówno o nałogu, jako takim, jak również o różnorodności nawyków człowieka, które zależne są od czynników zewnętrznych. Problem jest złożony o tyle, że można przedstawiać jego aspekty w oparciu o wyniki badań różnych dyscyplin naukowych. Uzależnienie to kwestia o charakterze wychowawczym, społecznym, psychologicznym, psychicznym, biologicznym.

Podstawowe definicje uzależnienia znaleźć można w *Słowniku Języka Polskiego PWN*, gdzie podane są następujące wyjaśnienia:

- uzależnić — uzależniać «uczynić zależnym od kogoś lub czegoś»
- «stać się zależnym od kogoś pod jakimś względem»
- «popaść w jakiś nałóg».

Mechanizm powstawania wszystkich uzależnień włącznie z czynnościowymi, jest generalnie podobny, a jego podłoże psychospołeczne i neurobiologiczne ma wiele cech wspólnych. Natomiast przyczyny uzależnień są bardzo różnorodne i złożone. Można je podzielić na: biopsychiczne, psychospołeczne i kulturowe. Pierwsze wynikają z podmiotowej podatności na uzależnienie. Chodzi tutaj o nadmierną pobudliwość emocjonalną (neurotyzm), niską odporność na stres, zaburzenia rozwoju osobowości (psychopatia), uszkodzenie mózgu (charakteropatia), choroby somatyczne, traumatyczne przeżycia z dzieciństwa.

Druga grupa przyczyn determinowana jest brakiem zaspokojenia potrzeb psychicznych lub trudnościami w ich realizacji na skutek szkodliwego oddziaływania środowiska rówieśniczego, szkolnego, rodzinnego.

Uzależnienia mogą też być wywoływane przez niepowodzenia życiowe w różnych sferach życia (zawodowej, szkolnej, sportowej, społecznej, seksualnej). Jednostka uzależniona ucieka przed niekorzystną i stresującą sytuacją życiową w świat iluzji i pozornego spokoju. Zyskuje pewność siebie i pokonuje nieśmiałość¹.

Charakter przyczyn nałogu, a także proces rozwoju uzależnień jest powodem tego, że dotąd nie opracowano jednolitej ich teorii. Wyróżnić natomiast można dwa główne nurty:

- **biologiczny** – koncentruje się na aspektach specyficznych właściwości biochemicznych;
- **psychospołeczny** – rozpatruje problem uzależnienia w oparciu o szeroko rozumiane czynniki motywacji i osobowości. –Podkreśla wpływ społeczeństwa oraz środowisk, w których się funkcjonuje w procesie powstawania nałogu.

Problem uzależnień nie jest niczym nowym, już od najdawniejszych czasów ludzie różnych epok z nim się zmagali². Temat ten ściśle związany był z mówieniem o substancjach, których używanie albo przede wszystkim nadużywanie wiązało się z popadaniem w nałóg. Badania wykonywane na przestrzeni czasu, potwierdzają, że alkohol i narkotyki są w największym stopniu nadużywane, a co za tym idzie stają się przyczyną uzależnień mających znaczący wpływ na życie człowieka. Warto wspomnieć również o tym, że przekazy historyczne potwierdzają, że alkohol i środki odurzające były znane już kilka tysięcy lat p. n. e. W Azji Średniej ok 600 lat p. n. e. zapoczątkowano tłoczenie wina³. Pośród substancji narkotycznych opium opisany został na tabliczkach glinianych (Sumerowie) już 700 lat p. n. e. Odnotowuje się również

informacje o użytkowaniu konopi indyjskiej, grzybów halucynogennych⁴.

Nowożytnie czasy przyniosły znaczący rozwój problemu, chociaż stopień nasilenia był zróżnicowany. W związku z tym informacje dotyczące używania środków odurzających stanowią różnorodny zakres. Średniowiecze nie obfituje w wielką ilość przekazów, następne jednak lata dostarczają takich informacji niemal w nadmiarze. *Przełomowe znaczenie dla rozwoju uzależnień od środków odurzających miał XIX wiek, w którym nastąpił szybki rozwój chemii⁵.* Druga wojna światowa w procesie rozwoju substancji uzależniających przyczyniła się do popularyzacji środków psychoaktywnych.

Korzystanie ze środków psychoaktywnych kiedyś traktowane było w sposób rytualny, miało charakter magiczny bądź też związany z obrzędami natury religijnej. Ważnym jest, że motywy zażywania substancji uzależniających są na przestrzeni wieków niezmiennie: redukcja zmęczenia, lęku, bólu, chęć odprężenia, polepszenie kontaktów interpersonalnych, nie umiejętność budowania relacji, zachowania wynikające z nieprzepracowanych przeżyć traumatycznych. Bywa także, współcześnie coraz częściej, że powodem wejścia w nałóg jest ucieczka przed rzeczywistością.

Tematyka uzależnień zatacza dziś coraz szersze kręgi nie tylko, dlatego, że wzrasta nasilenie popadania w nałogi już dawno występujące, ale wraz z postępem technicznym pojawiają się tzw. nowe uzależnienia. Są one nie tyle związane z substancjami, co z pewnym procesem⁶. Skutkami stawiania diagnozy uzależnienia w tych wypadkach są następujące: nadmierne zaangażowanie w pracę zawodową, zakup, gry hazardowe, gry komputerowe, korzystanie z Internetu czy telefonu komórkowego. Zatem powstaje grupa nowych uzależnień: pracoholizm, kupnoholizm, interholizm, komórkoholizm, patologiczny hazard. Elżbieta Łuczak w publikacji *Nowe oblicza uzależnień* podkreśla, że współcześnie doświadczamy eksplozji uzależnień.

Lata osiemdziesiąte, a już w sposób szczególny ostatnie dziesięciolecie potwierdzają rozwój technologiczny, a co z tym związane dostrzegalne są zmiany społeczne w związku z użytkowaniem telefonów komórkowych. W codzienność wpisują się zaczęły pewne zachowania dotyczące częstego użytkowania i łatwej dostępności telefonów komórkowych. Przybyło w społeczeństwie sposobów ku temu, aby się komunikować, nasiliło się używanie telefonu, zwiększyła się liczba przeprowadzanych rozmów. Warto podkreślić, że charakter rozmów jest nie tylko informacyjny, ale dialogi przeprowadzane są dla przyjemności i radości z wirtualnego

kontakty. Z przeprowadzanych badań wynika, że zmienia się również motywacja rozmów. Kiedyś przeprowadzane były z konieczności, wówczas często korzystało się z kabin telefonicznych. Współcześnie takie budki albo nie istnieją albo pełnią funkcję swoistego zabytku. Obecność ogólnodostępnych aparatów telefonicznych zauważa się jednak m. in. w urzędach pocztowych. Kiedyś punkty telefoniczne znaleźć można było w restauracjach, kawiarniach, miejscach publicznych. Teraz, jeżeli są to w ilości śladowej, a korzystają z nich najczęściej obcokrajowcy. Bycie posiadaczem telefonu komórkowego w dzisiejszym czasach nie jest zaskoczeniem. Grupa wiekowa użytkowników też w znaczącym stopniu uległa zmianie. Przeprowadzane ankiety potwierdzają, że pierwsze telefony rodzice kupują dzieciom już w początkowych latach szkolnych, a z kolei starsi osobnicy również częściej niż przed laty są posiadaczami komórek. Różnica widoczna jest w modelach, których używają poszczególni respondenci. Osoby młode bardziej nadążają za postępem technologicznym, dlatego są właścicielami modnych, najnowszych modeli telefonów. Zaś osoby starsze najchętniej korzystałyby z telefonów modeli z klawiszami a nie dotykowych. Wynika to z oczekiwań i motywów użytkowania. Respondenci młodzi, poza głównymi funkcjami telefonów komórkowych: dzwonienie, SMSowanie, oczekują również aplikacji umożliwiających korzystanie z Internetu. Więc poza tradycyjną wymianą wiadomości instalują na swoje aparaty różnego rodzaju aplikacje, które ułatwiają porozumiewanie się: Messenger, Facebook, WhatsApp, Snapchat, Instagram etc.

Pojawienie się telefonu komórkowego związane jest z rozwojem technologii, ale również dotyka sfer życia politycznego i społecznego. W roku 1940 pojawiły się pierwsze wzmianki dotyczące koncepcji telefonu komórkowego. Pierwszy jednak został wykonany w Stanach Zjednoczonych (lata osiemdziesiąte). Informacja dotarła do opinii publicznej nieco później (około roku). Następnie w Danii, Norwegii i Szwecji pojawiły się telefony, które skonstruowano w oparciu o amerykański prototyp. W roku 1987 w Szwecji odnotowano 20 000 użytkowników – to najwyższa liczba w Europie. Pierwszymi użytkownikami byli kierowcy tirów, budowlańcy, którym służył do przeprowadzania służbowych rozmów. Po roku 1987 telefony komórkowe stały się dostępne dla prywatnych klientów. Austria, Hiszpania, Belgia i Holandia zaczęły importować telefony z północy, zaś Niemcy, Francja, Włochy i Anglia produkować zaczęły własne. Centrum telefonii komórkowej powstało w Tokio (1979 rok). Tak, więc

z każdym rokiem wzrastała liczba osób posiadających telefony, zwiększał się nie tylko popyt, ale również oczekiwania: zmiana funkcji komórek, wygląd. Współcześnie wygląd telefonów zmienia się w tempie zaskakującym, a funkcjonalność telefonów zaskakuje przeciętnych użytkowników. Wyniki badań globalnych z roku 2000 potwierdzają, że większe użytkowanie mają komórki niż osobiste komputery czy Internet. Rzeczywistość pokazuje, że telefon posiada funkcje Internetu, a coraz bardziej również komputera (np. możliwość odczytu plików tekstowych)⁷. Cesare Guerreschi w publikacji pt. *Nowe uzależnienia* wykazuje, w oparciu o wyniki badań zaczerpniętych z Gartner Dataquest, że w roku 2003 sprzedano na świecie ponad 510 milionów telefonów komórkowych. Nie można pominąć faktu, że to dane sprzed lat, więc współcześnie liczby te są nieporównywalnie większe. Komórkowy holding w znaczącym stopniu wyparł telefony stacjonarne. Przyczyną tego jest m. in. bogata paleta ofert firm, które proponują swoim klientom rabaty na rozmowy telefoniczne, promocje na użytkowanie w obrębie sieci.

Telefonia komórkowa umożliwia nie tylko komunikowanie się na odległość, pomiędzy granicami, ale wpłynęła również na sposoby porozumiewania się. Co za tym idzie zauważalne są zmiany w budowaniu relacji, w stosunkach międzyludzkim (służbowych i prywatnych). Posiadacz telefonu komórkowego ma poczucie bezpieczeństwa, niezależności, wolności, dostępności. Cesare Guerreschi podkreśla, że telefony stacjonarne takich możliwości nie dawały, ale wówczas nie panowała w świecie mania telefonowania, która zauważalna jest współcześnie. Zmiany sposobów komunikowania ujawniają się, jak już zostało wspomniane, również w tym, że nie tylko sprowadzają się do rozmów, ale szeroko pojętego pisanie wiadomości⁸. Kiedyś były to jedynie SMSy, współcześnie programów do przekazywania pisemnych informacji jest o wiele więcej. Obserwuje się nieustanny wzrost liczby aplikacji tego typu. Z tym związane są także względy ekonomiczne. Sam SMS (*Short Message Service*) jest krótką informacją, więc szybko zapisywaną, a także tańszą niż rozmowy. Młodzi użytkownicy telefonów często z tych możliwości korzystają. Ze względów czasowych, finansowych, a także łatwiejszego porozumiewania się w miejscach publicznych. Zauważa się, że zaburzone zostało *savoir vivre* korzystania z telefonów. Coraz częściej usłyszeć można dźwięk dzwoniących komórek: w kawiarniach, restauracjach, urzędach, kościołach, szkołach, zakładach pracy, instytucjach kultury (teatry, kina, opery etc.) Powodem tego jest nie tylko rozluźnienie zasad, którymi ludzie kierować się powinni w życiu publicznym, ale również rodzajem uzależnienia, które nakazuje

nieustanną dostępność człowieka.

Można, zatem zadać pytanie czy fonoholizm jest zjawiskiem powszechnym i zakwalifikować można je do grupy współczesnych nowych form uzależnienia? A może to jednak mit, a powszechność korzystania z telefonów weszła do uzusu i nie jest niczym, co sytuować należy poza normą?

Fonoholizm to syndrom uzależnienia od telefonu komórkowego. Określa się, że jest to rodzaj nałogu, który stwarza poważne zagrożenie dla zdrowia fizycznego i psychicznego. To, że problem jest zaawansowany podkreśla fakt, że ilość publikacji dotyczących fonoholizmu wzrasta. W publikacjach wydawnictw zwartych, w zestawieniach statystycznych, w czasopismach (szczególnie z zakresu pedagogiki, życia społecznego, psychologii) pojawiają się nie tylko wzmianki, ale obszernie artykuły dotyczące tej nowej formy uzależnienia. Zatem bogata bibliografia, a także obserwacje i wyniki badań (ankiet, kwestionariuszy) stanowią potwierdzenie, że fonoholizm nie jest wymysłem współczesnych badaczy: psychiatrów, psychologów, neurologów etc., ale stanowi poważne realne zagrożenie życia osób uzależnionych.

Di Gregorio (2003)⁹ określa uzależnienie od telefonu komórkowego, jako „jedno ze zjawisk, które same się podsycają dzięki codziennym przyzwyczajeniom”¹⁰.

Badania, które przeprowadzone zostały w krajach Beneluksu dały wynik, że wielu ludzi (przedział wiekowy 13-16 lat) budzi się w nocy, żeby odczytywać i odpowiadać na otrzymane wcześniej SMSy. W Anglii mówi się o coraz większej liczbie nieletnich, którzy uzależnieni są od telefonów. Włoscy naukowcy również potwierdzają, że korzystanie z komórki staje się patologią. Z przeprowadzonych badań wynika, że mężczyźni są bardziej narażeni na takie zachowania. Respondenci wykazują zachowania będące skutkiem uzależnienia: nerwowo sięgają do kieszeni po aparaty telefoniczne w celu sprawdzenia godziny czy ew. nieodebranych wiadomości lub połączeń. Charakteryzuje ich nerwowość, szczególnie, kiedy słyszą w pobliżu dźwięk analogiczny do telefonicznego, podnoszą głos, tracą cierpliwość, nie są skupione na potencjalnym rozmówcy w kontakcie bezpośrednim, przejawiają również nastroje depresyjne. Badania, które przeprowadzone zostały w krajach Beneluksu dały wynik, że wielu ludzi (przedział wiekowy 13-16 lat) budzi się w nocy, żeby odczytywać i odpowiadać na otrzymane wcześniej SMSy. W Anglii mówi się o coraz większej liczbie nieletnich, którzy uzależnieni są od telefonów. Włoscy naukowcy również potwierdzają, że korzystanie z komórki staje się patologią. Z przeprowadzonych badań wynika, że mężczyźni są bardziej narażeni

na takie zachowania. Respondenci wykazują zachowania będące skutkiem uzależnienia: nerwowo sięgają do kieszeni po aparaty telefoniczne w celu sprawdzenia godziny czy ew. nieodebranych wiadomości lub połączeń. Charakteryzuje ich nerwowość, szczególnie, kiedy słyszą w pobliżu dźwięk analogiczny do telefonicznego, podnoszą głos, tracą cierpliwość, nie są skupione na potencjalnym rozmówcy w kontakcie bezpośrednim, przejawiają również nastroje depresyjne¹¹. Istotnym jest, że włoskie badania przeprowadzone w oparciu o rozmowy z młodzieżą pokazują, że sami młodzi użytkownicy telefonów komórkowych uważają nowe technologie za jedną z głównych przyczyn uzależnień i zachowań związanych z nadużyciami substancji uzależniających.

Autor książki *Nowe uzależnienia*, wymienia następujące cechy, które potwierdzają, że dane osoby uzależniona jest od telefonu:

- przywiązują wielką wagę do posiadania telefonu komórkowego;
- nie odkładają telefonu ani na moment, nieustannie noszą go przy sobie;
- jest dla nich najważniejszym narzędziem do tego, aby kontaktować się z innymi;
- odczuwają głęboki dyskomfort, kiedy nie mają naładowanego aparatu telefonicznego. Przejawia się to złym nastrojem, niepokojem, czasem nawet atakami paniki;
- stosowanie telefonu jest w ich przypadku podyktowane nie koniecznością, ale czynnikami natury emocjonalnej i społecznej;
- telefon jest im potrzebny do sprawowania nieustannej kontroli nad obiektem uczuć i jego przemieszczeniem się;
- odczuwają przymus nieustannego kontaktu, rozmowy z kimś, bądź przesyłania wiadomości;
- jako usprawiedliwienie swojego zachowania podają wygodę i bezpieczeństwo;
- mają silną potrzebę przynależności do grupy i zdobycia jej uznania;
- często cierpią na fobię społeczną lub obawiają się samotności, odrzucenia, wykluczenia;
- zazwyczaj maskują lęki z tym związane lub zaprzeczają temu, że wykazują tego typu zachowania;
- do rzadkich objawów należą: smutek, nuda, odmowa współżycia seksualnego i brak apetytu¹².

Elżbieta Jakubowska z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w swoim artykule: *Telefon komórkowy, jako źródło uzależnienia*¹³ zaznacza, że: *komórkoholizm należy do grupy uzależnień niechemicznych, występuje wyłącznie w przypadku niekontrolowanego używania telefonu komórkowego. Młodzież często*

*nie zauważa, jak dużo czasu poświęca na komunikowanie się przez komórkę. Potwierdza to psycholog E. Soltys, której zdaniem uzależnienie od Internetu jest widoczne, a od telefonu często niedostrzegalne*¹⁴. Podkreśla się, że diagnoza tego typu uzależnień (behawioralnych) jest trudna, gdyż granica pomiędzy normalnym zachowaniem a patologicznych przejawach jest dość rozmyta, trudna do ustalenia¹⁵. Autorka poza wymienionymi wyżej zachowaniami, które przejawiają osoby uzależnione wymienia również następujące:

- demonstrowanie przynależności do grupy użytkowników telefonów komórkowych;
 - podkreślanie prestiżu społecznego.
- Głównymi przyczynami uzależnienia są:
- osamotnienie;
 - przyzwyczajanie do określonych czynności związanych z telefonem (wysyłanie wiadomości, sprawdzanie, która godzina, tzw. sygnałki-strzałki);
 - nuda i monotonia – „zabicie czasu” podczas nudnych zajęć;
- moda – posługiwanie się telefonem w sposób patologiczny: wszędzie i o każdej porze¹⁶.

Badania potwierdzają, że dla grona pedagogicznego postęp technologiczny stał się przyczyną, która powoduje trudności w prowadzeniu zajęć i wychowywaniu młodego pokolenia. Uczniowie są tak zaabsorbowani możliwościami telefonów, że nie skupiają uwagi, co utrudnia przyswajanie informacji przekazywanych przez nauczycieli.

Rodzaje uzależnienia od telefonu komórkowego mogą przyjmować różnorodne formy¹⁷:

- **Uzależnienie od wysyłania SMSów** – przymus nieustannego przesyłania między sobą wiadomości tekstowych. Często ich nastrój jest zależny od ilości otrzymanych lub wysłanych wiadomości. Kciuk staje się niesamowicie zwinny, a na ekranie aparatu widoczne są ślady częstego użytkowania;
- **Uzależnienie od nowych modeli** – nabywanie nowych modeli aparatów, obserwowanie rynku telefonii komórkowej, skłonność do wydawania pieniędzy (sporych sum) na nowe aparaty, wzrastająca częstotliwość wymiany telefonów;
- **„Komórkowi ekshibicjoniści”** – przywiązywanie wagi do wyglądu aparatu, do koloru obudowy, do stylizyki, jak również ceny telefonu. Bywa, że celowo proszą innych o częsty kontakt, aby móc rozmawiając prezentować model telefonu. Zdarza się, że w miejscach publicznych aranżują rozmowę telefoniczną, podczas gdy w słuchawce nie ma adresata rozmowy;

- **Gracze** – to fanatyczne, nadmierne przywiązanie do aplikacji gier. Wówczas aparat nie spełnia klasycznej, podstawowej funkcji a staje się konsolą do gier;
- **SWT** – syndrom włączonego telefonu, obawa przed wyciszeniem głosu w aparacie, lęk przed wyłączeniem telefonu, strach przed wyczerpaniem baterii (noszenie przy sobie ładowarki lub współcześnie bezprzewodowego urządzenia ładującego – tzw. Powerbank.

Na stronie internetowej *Zakładu Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Siemianowicach Śląskich*¹⁸ wymienia się następujące zagrożenia wynikające z fonoholizmu (konsekwencje nałogu):

- izolacja, odosobnienie lub osłabienie tradycyjnych więzi społecznych (relacji rodzinnych i towarzyskich); w skrajnych sytuacjach alienacja prowadząca do depresji;
- trudności w nawiązywaniu relacji bezpośrednich z innymi ludźmi;
- zaburzenie języka komunikacji (zubożenie języka, błędy językowe, techniczny slang przez używanie języka skrótowego lub obrazkowego);
- zaburzenie funkcji biologicznych (zaniechanie snu, wypoczynku, odżywiania);
- utrata kontroli nad własnym zachowaniem (zaniechanie obowiązków rodzinnych i zawodowych);
- trudności z koncentracją i uwagą poza „kontrolowaniem telefonu”;
- zanik zainteresowań i pasji.

Niewątpliwie, zatem fonoholizm jest istniejącym i nasilającym się zagrożeniem w życiu współczesnego człowieka. Ośrodki, które zajmują się diagnozowaniem i leczeniem różnych rodzajów uzależnień wymieniają pośród nich również nałóg korzystania z komórki i proponują terapię. Leczenie polegać, zatem powinno na pracy zarówno w ośrodku terapii uzależnień, jak również pracy nad sobą (stopniowe zmniejszanie zakresu korzystania z aparatu telefonicznego: wyciszanie, wyłączanie najpierw na krótki czas, potem na coraz dłuższe momenty). *Podobnie jak przy leczeniu innych rodzajów uzależnień behawioralnego, program terapii przewiduje pogłębioną pracę nad problemami, które stanowią rzeczywistą przyczynę uzależnienia przybierającego taką właśnie formę*¹⁹.

Fonoholizm, jako realne zagrożenie XXI wieku o przyczynach zmian w zachowaniach społecznych, ale również zmian w fizycznym i psychicznym funkcjonowaniu człowieka, powinien uwrażliwiać wszystkich użytkowników telefonów na obserwację zachowań zarówno swoich, jak i otoczenia. Co więcej, nie powinno się być obojętnym

na tego typu zachowania, a sygnalizować je odpowiednim organom, które mogą być pomocne w rozwiązywaniu problemu.

Nim jednak skierujemy osoby wykazujące przejawy uzależnienia, można zaproponować rozwiązanie testu, który znaleźć można w Internecie.

Fonoholizm staje się globalnym zagrożeniem, w związku z tym przeprowadzane są ankiety, które na celu mają uświadamianie społeczeństwa, że problem się pogłębia. Telewizja Polska w czerwcu 2016 roku opublikowała artykuł, który przedstawia wyniki badań dotyczące uzależnienia od telefonu komórkowego.

Od 12 do 15 proc. osób między 12. a 18. rokiem życia przejawia symptomy uzależnienia od smartfonów podłączonych do sieci – informuje Fundacja DBAM O MÓJ Z@SIEĆ. Z jej raportu wynika, że wśród objawów „odstawienia” są w skrajnych przypadkach drżenie rąk i agresja. Młodzi zachowują się też nieostrożnie w kontaktach z obcymi w sieci. Twórcy raportu zaznaczają, że symptomy uzależnienia od telefonu dotyczą m.in. sfery emocjonalnej. Młodzi odcięci od smartfona odczuwają np. brak poczucia bezpieczeństwa i wpływu na dziejące się wydarzenia. Cierpią na tzw. syndrom FOMO, czyli lęk związany z byciem poza głównym obiegiem informacji. Wśród zachowań fonoholików wymienia się ciągłe dotykanie i odblokowywanie ekranu smartfona. Uzależnieni korzystają z niego bez względu na porę dnia i nocy. Ciągłe muszą być w kontakcie z innymi, najczęściej za pomocą

serwisów społecznościowych. W zasadzie nie wyobrażają sobie dnia bez telefonu. Przez ciągłą aktywność w sieci zaniedbują swoje obowiązki. Odstawienie od małego ekranu komórki wywołuje u niektórych drżenie rąk i agresję. Do uzależnienia „przynajmniej” się w ankietach 22,7 proc. młodych ludzi w kraju. „Częściej fonoholikami zostają uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, w porównaniu do uczniów gimnazjów oraz szkół podstawowych” – podsumowują twórcy raportu. „Rola rodziców w zakresie edukacji o urządzeniach mobilnych: w zasadzie sprowadza się do kupna urządzenia i systematycznego opłacania rachunków. Tylko niewielka część z nich rozmawia ze swoimi dziećmi na temat odpowiedzialnego korzystania z urządzeń mobilnych podłączonych do sieci internetowej” – czytamy w raporcie.

Jak wskazuje opracowanie, w ponad połowie domów rodzice nie dyskutują na temat nadmiernego korzystania ze smartfona i internetu. Nie podejmują tematu wysyłania zdjęć i filmów innym. Wyniki badań dotyczących nieostrożności młodych w sieci są niepokojące. 54,9 proc. uczniów przyjmuje do grona znajomych na Facebooku osoby, które zna tylko wirtualnie. 34,8 proc. nastolatków akceptuje zaproszenia od osób zupełnie im nieznanymi.

Połowa ankietowanych przyznaje, że przechowuje w telefonie treści, których nie powinni oglądać inni. Co czwarty uczeń w Polsce przynajmniej raz w życiu otrzymał od kogoś zdjęcia bądź filmy o charakterze intymnym. 11,6 proc. nastolatków przynajmniej raz w życiu zrobiło sobie zdjęcie albo film tego

typu i przestało materiał do innych osób przez internet. Pomysł projektu obserwacji zjawiska fonoholizmu powstał w środowisku naukowym Instytutu Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego²⁰.

Przeprowadzane analizy potwierdzają, że telefon jest niezbędnym elementem funkcjonowania w rzeczywistości²¹. Telefony komórkowe, jak również inne urządzenia nowej technologii, posiadają wiele zalet, ale również wiele wad. Jeżeli człowiek nie potrafi – z różnych względów – zapanować nad częstotliwością korzystania z komórki, to istnieje możliwość, że niepostrzeżenie stanie się on źródłem nałogu.

Fonoholizm to uzależnienie, które zalicza się do nowych form nałogu. Obserwacja społecznych zachowań ludzi utwierdza w przekonaniu, że jest to temat, który zyskuje coraz szersze grono badaczy i respondentów. Dlatego też bardzo ważnym jest, aby nie lekceważyć zjawiska, a zadbać o możliwość wykorzystania skutecznych metod profilaktyki i terapii.

dr Maria Kopsztein

Bibliografia

Wydawnictwa zwarte:

1. A. Augustynek, *Jak walczyć z uzależnieniami?*, Warszawa 2011.
2. B. T. Woronowicz, *Bez tajemnic o uzależnieniach i ich leczeniu*, Warszawa 2003.
3. D. Sarzała, *Cyberprzestrzeń jako źródło zagrożeń procesu socjalizacji wychowania*, w: *Pedagogika społeczna wobec problemów współczesnej młodzieży*, Toruń 2010.
4. J. Majchrzyk-Mikuła, *Fonoholizm, utajona choroba cywilizacyjna*, w: *Wyzwania współczesnej pedagogiki*, Gdańsk-Warszawa 2015.
5. *Nowe oblicza uzależnień*, red. Elżbieta Łuczak, Olsztyn 2009.
6. C. Guerreschi, *Nowe uzależnienia*, Kraków 2006.
7. S. Kozak, *Patologia cyfrowego dzieciństwa i młodoci: przyczyny, skutki, zapobieganie w rodzinach i w szkołach*, Warszawa 2014.
8. S. Kozak, *Patologia fonoholizmu: przyczyny, skutki i leczenie uzależnienia dzieci i młodzieży od telefonu komórkowego*, Warszawa 2013.
9. S. Turkle, *Samotni razem: dlaczego oczekujemy więcej od zdobyczy techniki, a mniej od siebie nawzajem*, Kraków 2013.
10. B. T. Woronowicz, *Uzależnienia: geneza, terapia, powrót do zdrowia*, Warszawa 2009.
11. A. Ogonowska, *Uzależnienia medialne czyli o patologicznym wykorzystaniu mediów i ich wpływie na nasze zdrowie oraz życie naszych dzieci*, Kraków 2014.
12. *Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego*, red. J. Bednarek, A. Andrzejewska, Warszawa 2014.

Artykuły z czasopism:

1. J. Staszewska, *Fonoholizm - realne zagrożenie XXI wieku?*, „Nowe Horyzonty Edukacji” 2012, nr 2, s. 56.

2. K. Kubińska, *Fonoholizm gimnazjalistów?*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2010, nr 10, s. 45-49.
3. M. Goetz, *Fonoholizm u dzieci i młodzieży: jak rozpoznać, jak pomóc?*, „Głos Pedagogiczny” 2015, nr 9, s. 49-53.
4. R. Mysior, *Fonoholizm w kręgu uzależnienia*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2015, nr 10, s. 28-33.
5. A. Baranowska, *Fonoholizm wśród uczniów*, „Wychowawca” 2016, nr 2, s. 20-21.
6. E. Trojan, *Fonoholizm: (zestawienie bibliograficzne w wyborze)*, „Wychowawca” 2016, nr 2, s. 22.
7. A. Górecka, *Jak się ustrzec przed zagrożeniami we współczesnym świecie?: scenariusz lekcji wychowawczej*, „Wychowawca” 2016, nr 2, s. 16-17.
8. E. Gałązka, *Jak zapobiegać fonoholizmowi?*, „Wychowawca” 2016, nr 2, s. 22.
9. P. Iłska, *Jednokomórkowcy*, „Sygnał” 2015, nr 3, s. 7-10.
10. M. Goetz, *Mam komórkę, więc jestem: jeśli non stop piszę i odbieram SMS-y oraz czatuję - czy to już fonoholizm?*, „Głos Nauczycielski” 2013, nr 40, s. 18.
11. B. Banasiak, A. Młynarczyk, *Mój przyjaciel - komórka*, „Sygnał” 2015, nr 3, s. 39-40.
12. E. Czajkowska, *Nowe zagrożenia: nowe uzależnienia: (zestawienie bibliograficzne w wyborze)*, „Wychowawca” 2016, nr 2, s. 23.
13. N. Kroker, *O zagrożeniach w sieci*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2015, nr 10, s. 33-37.
14. W. Wiaderek, *Ratunku, brak zasięgu! fonoholizm, czyli uzależnienie od telefonu komórkowego*, „Głos Nauczycielski” 2012, nr 15, s. 15.
15. E. Guzowska, *Zagrożenia wynikające z korzystania z telefonów komórkowych*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2015, nr 7, s. 46-50.

1. A. Augustynek, *Jak walczyć z uzależnieniami?*, Warszawa 2011, s. 11., 2. *Nowe oblicza uzależnień*, red. Elżbieta Łuczak, Olsztyn 2009, s. 7 – 10., 3. B. T. Woronowicz, *Bez tajemnic o uzależnieniach i ich leczeniu*, Warszawa 2003, s. 9., 4. T. Hanusek, W. Hanusek, *Narkomania. Studium kryminologiczno-kryminalistyczne*, Warszawa 1970, s. 7., 5. *Nowe oblicza uzależnień*, red. Elżbieta Łuczak, Olsztyn 2009, s. 7., 6. Por. tamże, s. 8., 7. Por. C. Guerreschi, *Nowe uzależnienia*, Kraków 2006, s. 197-222., 8. Tamże, s. 225, 9. Tamże, s. 102, 10. Tamże, s. 106, 11. Por. Tamże, s. 154, 12. Por. Tamże, s. 129, 13. E. Jakubowska, *Telefon komórkowy jako źródło uzależnienia*, w: *Nowe oblicza uzależnień*, red. Elżbieta Łuczak, Olsztyn 2009, s. 161-167., 14. Tamże, s. 161., 15. Por. Tamże, s. 180, 16. Por. Tamże, s. 162-163, 17. Por. C. Guerreschi, *Nowe uzależnienia*, Kraków 2006, s. 210-212., 18. <http://www.uzależnienia.siemianowice.pl/oferta/dla-osob-uzalezniionych/fonoholizm/> [dostęp 27.02.2017 r.], 19. C. Guerreschi, *Nowe uzależnienia*, Kraków 2006, s. 215., 20. *Fonoholizm zbiera żniwo. Młodzi Polacy w szponach smartfonów*. Źródło: <http://www.tvp.info/25855454/fonoholizm-zbiera-zniwo-mlodzi-polacy-w-szponach-smartfonow> [dostęp 26.02.2017r.] Raport „Nałogowe korzystanie z telefonów komórkowych. Szczegółowa charakterystyka zjawiska fonoholizmu młodzieży w Polsce” opracowano na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród 22086 osób między 12. a 18. rokiem życia oraz eksperymentu społecznego – POZ@SIEĆA, a także badań jakościowych prowadzonych w latach 2015-2016., 21. Por. E. Jakubowska, *Telefon komórkowy jako źródło uzależnienia*, w: *Nowe oblicza uzależnień*, red. Elżbieta Łuczak, Olsztyn 2009, s. 167

MUZYKA MONIUSZKI ROZBRZMIEWAŁA W LUTYNI DOLNEJ NA ZAOLZIU

Fot.: A. Nowak

Koncert rozpoczął chór *Lutnia* z Lutyni Dolnej, organizator imprezy

Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Lutyni Dolnej na Zaolziu w Republice Czeskiej było organizatorem koncertu Moniuszkowskiego, który odbył się w sobotę 18 maja br. w sali widowiskowej Lutyńskiego Domu Kultury.

To muzyczne wydarzenie na Zaolziu poświęcone było pamięci 200. rocznicy urodzin wielkiego polskiego kompozytora. Patronat honorowy nad imprezą objął wójt gminy Lutyni Dolnej **Pavel Buzek**. Prezes miejscowego koła PZKO w Lutyni Dolnej **Maria Sztwientnia** witając gości i wykonawców koncertu przypominała krótką historię koła, a także nawiązała do historii wieloletniej współpracy gmin nadgranicznych Lutyni, Gorzyc i Godowa. Zanim rozpoczął się koncert, prowadząca **Ewa Hrcirova** zaprezentowała postać, dokonania i znaczenie twórczości Stanisława Moniuszki w życiu Polaków w XIX wieku izwróciła uwagę, że: *Twórczość St. Moniuszki w dużej mierze przyczyniła się do zachowania tożsamości i poczucia godności Narodowej Polaków* – powiedziała Ewa Hrcirova.

W koncercie udział wzięły zespoły śpiewacze *Lutynia* z Lutyni Dolnej, *Rychwałdzianie* z Rychwałdu, *Zaolzianie* z Orłowej-Lutyni, chór *Hasło* ze Skrzeczonia i *Słowiki nad Olzą* z Olzy. W ramach koncertu wystąpił także zespół taneczny *Suszanie* z Suchej Górnej na Zaolziu w Republice Czeskiej.

Chóry w swoim repertuarze zaprezentowały w większości utwory ze *Śpiewnika Domowego* St. Moniuszki, a chór *Hasło* ze Skrzeczonia zaprezentował pieśni *Beskidy* oraz *Życzenie* F. Chopina. Partię solową w ramach występu *Lutni* z Lutyni Dolnej zaśpiewał **Waldemar Wieczorek**. Wspaniale zaprezentowali się tancerze zespołu *Suszanie*, działającego przy PZKO w Suchej Górnej, którzy w trzech wejściach scenicznych zaprezentowali się w strojach Wojsk Księstwa Warszawskiego, wykonując między innymi *Poloneza*, zatańczyli też w

Zespół taneczny *Suszanie* z Suchej Górnej

strojach rozbarskich z Górnego Śląska, wiązanek tańców ludowych w strojach krakowskich. Na zakończenie koncertu, pięknym występem popisał się **Stanisław Pająk** z Olzy, prezentując arie z opery *Halka* i *Straszny Dwór* St. Moniuszki. Artysta z Olzy otrzymał gorące brawa za swój oryginalny występ. Na zakończenie części artystycznej tego muzycznego spotkania z twórczością Moniuszki na Zaolziu, gratulacje, słowa podziękowania i kwiaty na ręce przedstawicieli zespołów złożyli: starosta **Pavel Buzek**, Konsul Generalny w Ostrawie **Maria Kovacs** oraz dyrektor Szkoły Podstawowej z polskim językiem nauczania w Lutyni Dolnej **Sabina Suchanek**. Prezes koła PZKO w Lutyni Dolnej **Maria Sztwientnia** serdecznie podziękowała wszystkim uczestnikom za udział w uroczystości i zaprosiła wszystkich na poczęstunek i wspólną biesiadę. Rozmawiając z uczestnikami tego spotkania, jestem pod wrażeniem jak Polacy na Zaolziu starają się pielęgnować polski język i tradycję, czucie się polakiem mimo wielkich zmian zachodzących we współczesnym świecie w sferze współczesnego życia. Dziękujemy naszym sąsiadom z Olzy.

A. Nowak

Przybyłych gości powitała p. Maria Sztwientnia

Chór *Zaolzie*

Podziękowania dla gości złożyła dyrektor SP Sabina Suchanek

O TWÓRCZOŚCI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W MYSŁOWICACH

W sali widowiskowej Mysłowickiego Ośrodka Kultury odbyła się konferencja naukowa „Wartość estetyczna i znaczenie społeczne twórczości osób niepełnosprawnych”. Konferencję zorganizowało Śląskie Centrum Sztuki Osób Niepełnosprawnych przy Stowarzyszeniu Pomocy Niepełnosprawnym „SKARBK”. Konferencja pod honorowym patronatem Prezydenta Mysłowic zgromadziła liczne grono zainteresowanych. Wśród gości byli wóldarze miasta i powiatu, przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego, placówek ochrony zdrowia, oświatowych i kulturalnych. Zjawiła się też duża grupa niepełnosprawnych twórców z całego regionu. Spotkanie otworzył europoseł Marek Plura, który podkreślił w swoim wystąpieniu znaczenie terapii sztuką jako jednej z najbardziej skutecznych form działań integracyjnych i aktywizujących środowiska osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wystąpienia prelegentów rozpoczął wykład prof.dr hab. Elżbiety Górnikowskiej – Zwolak z Uniwersytetu Śląskiego - „My dla nich, czy oni dla nas. Znaczenie obecności osób niepełnosprawnych i ich

twórczości w przestrzeni publicznej”. W swoim wystąpieniu prelegentka zwróciła uwagę na problemy wynikające z jej wieloletniej pracy dydaktycznej i naukowej, jako pracownika Zakładu Pedagogiki Specjalnej U. Śl. (aktualnie sprawuje funkcję kierownika Zakładu). Następnie o promocji sztuki „Art - Brut” (na przykładzie pracy z uczestnikami WTZ) mówiła A.Madejska z WTZ Dąbrowie Górniczej. Zaś o zjawisku aktywności twórczej osób niepełnosprawnych na tle sztuki współczesnej mówił Marek Grzebyk. Ilustracją wystąpienia były liczne prace jego podopiecznych. Duża część z nich powstała w czasie zajęć organizowanych przez GCKG wespół ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom „POKOCHAJ MNIE” z Gorzyczek (w Gminnym Ośrodku Kultury w Gorzycach i w Ośrodku Kultury w Olzie).

Po wystąpieniach prelegentów w trakcie dyskusji, pojawiła się propozycja, aby przedstawione referaty zostały opracowane w formie publikacji. Spotkanie zakończyła, dziękując wszystkim uczestnikom, honorowa prezes Stowarzyszenia „SKARBK” pani Olga Szwemin.

Szerszy materiał na temat aktywności twórczej osób niepełnosprawnych zamieścimy w jednym z następnym numerów.

Red.

Marek Grzebyk podczas prelekcji

UROCZYSTA INAUGURACJA OBCHODÓW POWSTAŃ ŚLĄSKICH W OLZIE

Dnia 12 maja br. w Olzie odbył się *Wielki Piknik Powstańczy*, który zainauguował rocznice obchodów 100. rocznicy wybuchów powstań śląskich. Pomimo deszczu w wydarzeniu uczestniczyła niespodziewana ilość uczestników! O godz. 14.30 capstrzykiem przy pomniku w Olzie rozpoczęto Piknik, następnie przybyli goście udali się na uroczystą mszę św do olzańskiego kościoła pw. Najświętszej Marii Panny Królowej Pokoju, która została odprawiona w intencji powstańców śląskich. Po mszy na polu biwakowym w Olzie odbył się wspaniały koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu *Połączonych chórów gminy Gorzyce* prowadzonych przez **Barbarę Grobelny** oraz *Orkiestry Gminy Gorzyce* pod kierownictwem **Henryka Krótkiego**. Następnym punktem programu był *Bieg Mały i Duży Powstańców*, w którym udział wzięli ci mali ale i ci starsi mieszkańcy gminy Gorzyce. *Powstańcza Bitwa na Głósy* porwała uczestników biwaku powstańczego. Kulminacją obchodów była przepiękna, wzruszająca rekonstrukcja wydarzeń powstańczych, która przejdzie do historii. Podczas Pikniku wręczono również nagrody laureatom *II Konkursu*

Wiedzy o Powstaniach Śląskich, oraz medale i nagrody dla uczestników biegu małego i dużego powstańca. Szczególne podziękowania należą się wszystkim, którzy wsparli organizacyjnie te ogromne przedsięwzięcie: **Stowarzyszenie Sportowe M.E.T.A.**, **Stowarzyszenie Aktywna Olza**, **Rada Sołecka Olzy**, **Posel na Sejm RP pani Teresa Glenc**, **Urząd Marszałkowski województwa Śląskiego** i **radna Sejmiku pani Ewa Gawęda**, **Gmina Gorzyce** z **wójtem Danielem Jakubczykiem**, **Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach**, **Muzeum w Wodzisławiu Śląskim**, **chóry gminy Gorzyce** z ich dyrygentami, **Orkiestra Gminy Gorzyce** z **maestro Henrykiem Krótkim**, **OSP Olza**, reprezentacja **KGW** z **panią Elżbietą Kołek** na czele, **radni, sołtysi, 16 DH im. Żwirki i Wigury w Czyżowicach**, **2 DH z Olzy**, **AS Historii**, właściciele firmy **Rex**, aktorzy, rekonstruktorzy, **ks. Bogdan Reder** i wspaniali pracownicy GCK w Gorzycach! Wspólnie, godnie oddaliśmy hołd POWSTAŃCOM! Bardzo dziękujemy również aktorom, którzy wzięli udział w rekonstrukcji Bitwy Olzańskiej: **Joannie i Krzysztofowi Gorausom**, **Dagmarze Goraus**, **Igorowi Goraus**, **Pastrycji Stokłosa**, **Angelice Pipek**, **Szymonowi Dubas**, **Łukaszowi Sezeniewskiemu**, **Oliwii Styrnoł**, **Adamowi Pipek**, **Mateuszowi Groborzowi**, **Kamilowi Przybyłe**, **Patrykowi Przybyłe**, **Tobiaszowi Futerskiemu**, **Jakubowi Ganicie**, **Marcinowi Dzióbie**, **Andrzejowi Rudzińskiemu**, **Kacprowi Rudzińskiemu**, **Jakubowi Różańskiemu**, **Jackowi Słowińskiemu**, **Adamowi Wojtyczce**, **Michałowi Cieślowskiemu**, **Grzegorzowi Cibie**, **Markowi Cieślowskiemu**, **Marii Kmiecik** i **2 DH z Olzy**. Reżyseria: **Agata Hyła-Ignacek**, **Artur Student**.

Serdecznie dziękujemy za piękne, wzruszające widowisko!

Red.

Orkiestra Gminy Gorzyce

Start biegu Mały i Duży Powstaniec

II Drużyna Harcerska z Olzy

Najmłodszy uczestnik biegu

Złożenie kwiatów pod pomnikiem

Koncert chórów Gminy Gorzyce

Uczestnicy biegu Mały i Duży Powstaniec

Wystawa powstańcza

Pamiątkowe medale

Rekonstruktorzy Bitwy Olżańskiej

ZŁOTY POWSTAŃCZE

Warto wiedzieć i pamiętać. To było u nas... Sierpień był miesiącem Marszu Powstańców Śląskich w zawodach wojskowo-sportowych w II RP do Olzy, bo nie tylko maj ale i sierpień był czasem spotkań Powstańców Śląskich.

B. Kniszka

Podczas spotkań w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX wieku przy harcerskich ogniskach, podczas rajdów, czy capstrzyków z weteranami Powstań Śląskich, często wspominali oni swoje sprzed II wojny światowej organizowane majówki, jak i coroczne marsze. Mówili. Spotykaliśmy się często w Olzie, by uczcić miejsce walk w 1921 roku, wspominać i przypomnieć tych co zginęli. Na wałach paliliśmy ogniska. Przyjeżdżali nasi koledzy, powstańcy z całego Śląska, Młodzież Powstańcza, harcerze. Byli mieszkańcy Olzy. Były władze z Wojewodą Grażyńskim, Starostą z Powiatu z Rybnika Janem Wyglendą.

Było co oglądać. Miały miejsce występy przy ognisku, śpiewaliśmy..., by z drugiej strony rzeki widzieli i wiedzieli, że tu jesteśmy.

Bo granicą był klin gdzie wpada rzeka Olza do rzeki Odry nazywany „Trójkątem Trzech Republik”, to jest Polski, Czech i Niemiec, z którymi ostatnimi prowadzona była wojna propagandowa, a rzeczony ogniska i spotkania stanowiły jakby odpowiedź na monument symbolizujący niemieckość tych ziem i ich tęsknotę do Ojczyzn utraconych stojący w niemieckich wtedy Chałupkach.

Dla Powstańców Śląskich był on jednak niebezpiecznym symbolem pruskich dążeń do odwetu

A jaka była faktyczna jego symbolika? Wobec różnych interpretacji, z których inne mówią, że była to brama trzech narodów a Polskę miała utożsamiać zwrócona w jej stronę postać Matki z dzieckiem, Niemcy - żołnierz patrzący na zachód a Czechosłowację symbolizować miało prawo, nie odważyć się stawiać własnych tez.

Marsze. W jakim czasie miały one miejsce? Pamiętając rozmowy rodziców, coś mówili o lecie...

Żartem wspominali o jednym z zawodników który zjadł podaną mu gruszkę, i miał trudności pokonać ostatni dystans z Gorycz do Olzy. A w maju nie ma jeszcze gruszek.

O marszach wzmiankuje też historia Sołectwa Olza, pisząc o majówkach i marszach, lecz nie podając miesiąca, w których te ostatnie miały miejsce a to może sugerować, że również w maju.

Aż natknąłem się na pracę dr Aleksiego Chmiela z Wyższej Szkoły Społeczno – Przyrodniczej im. Wincentego Pola w Lublinie, „Marsz Powstańców nad Odrę jako zawody wojskowo – sportowe Związku Powstańców Śląskich w II RP”, które odbywały się w latach 1927 do 1939 w miesiącu sierpniu z metą w Olzie, tylko ostatnie w 1939 roku w Boguminie. Lecz ta ostatnia informacja

to z innego źródła. Przeczytałem to obszernie i szczegółowe opracowanie i dziękując że nie zapytałem co go skłoniło do jego napisania i jakie ma ze Śląskiem więzi, że zajął się nim tak szczegółowo? Odpowiedział: korzystać z pracy mogą ile potrzeba, że bezpośrednich związków nie ma a ma, przytaczam mniej więcej „sympatię do tego dzielnego Narodu”.

Przy okazji tej pracy, znalazłem i inne informacje związane z Powstańczymi Marszami. Z Wodzisławia mówiący o nich jako jednym z ważniejszych patriotycznych wydarzeń II RP też w Wodzisławiu, z Czerwionki, „Czerwionka w powstańczym zrywie”, i że Instytut Pamięci Narodowej zorganizował „Rajd kajakowo – rowerowy im. kapitana Roberta Oszka” jako pamięć i nawiązanie do tych marszów.

Na podstawie pracy dr. Aleksiego Chmiela jak i z przytoczonych w niej odnośników do czasopism związkowych, z zapamiętanych opowieści Powstańców i rozmów rodziców zasłyszanych w młodości, można stwierdzić, że były to „na czasie” organizowane wówczas marsze, stanowiące zawody wojskowo – sportowe w celu nabycia sprawności, tężyzny fizycznej po to, by móc i mieć siłę bronić Ojczyzny.

Co niestety było prorocze i stało się niedługo. A przyczyną narastający w Niemczech, szczególnie za rządów Hitlera, ruch odwetowy. W poszczególnych latach 1927 do 1939 roku, brało w nich udział od 126 zawodników w 14 drużynach do 897 w 69 drużynach z różnych organizacji. Związku Powstańców Śląskich, Oddziałów Młodzieży Powstańczej, Hallerczyków, Sokoła, Policji Państwowej, żołnierze, i to nie tylko z Górnego Śląska ale i innych regionów Polski.

Oprócz pieszych marszów, w pewnym okresie miał też miejsce rajd samochodowo – motocyklowy a pamiętający te czasy mówili o rajdach rowerowych co potwierdzają zdjęcia. Oprócz zawodników przybywali tłumnie mieszkańcy Górnego Śląska; Powstańcy Śląscy, młodzież harcerska, Oddziałów Młodzieży Powstańczej, Towarzystwa Młodych Polek i z innych organizacji i stowarzyszeń, nie zrzeszona i nie biorąca udziału w zawodach jak i miejscowi. Pokazują to licznie zachowane zdjęcia. Interesująca, być może przypadkowa a może zamierzona, ma miejsce symbolika; bo nie natknąłem się na jej wyjaśnienie.

Oto marsz rozpoczynał się w Mysłowicach (w obecnej jej dzielnicy Słupi), w „Trójkącie Trzech Cesarzy” (Prus, Rosji i Austrii), w mieście gdzie według jednych rozpoczęło się I Powstanie Śląskie. A

A kończył w miejscowości Olza, w trójstyku

trzech państw Polski, Czechosłowacji i Niemiec i to niedaleko Piotrowic, skąd w 1919 roku do Gólkowic, Godowa i naszych Goryczek ruszyli Powstańcy, w tym wielu od nas, tu według innych historyków i dokumentalistów dając hasło do rozpoczęcia „Trojoka”, jakim nazywa się w piosence Śląskie Powstania, tu pierwszego

Uczestników tych gwiazdzistych marszów na granicach miejscowości witały udekorowane, zielone, z biało- czerwonymi flagami i transparentami bramy powitalne. Wzdłuż szos ustawiały się tłumy mieszkańców dopingując uczestników, goszcząc ich w godzinach postojów. Na domach zawieszono biało- czerwone flagi.

Szczególnie serdecznie witano zawodników tych wojskowo – sportowych wyczynów, doceniając ich trud i wysiłek. Bo zawody stanowiły zaprawę do wykonywania długich i szybkich marszów (nie wolno było biegnąć czy „podbiegać”), a podczas nich zdobywaniu innych umiejętności w tym strzelniczych. Podzielone na etapy, były to trudne marsze, liczące nawet ponad 100 kilometrów np. z Mysłowic. Należało je pokonać w przeciągu dwóch dni, dzieląc je na etapy. Na przykład marsz od Słupna (obecnie jak wspomniałem dzielnica Mysłowic), do Olzy, między innymi przez Lubomię, Rogów, Belsznicę do Olzy, odbywał się w trzech etapach 42, 19 i 42 kilometrów. Z naszych miejscowości ostatnich przed Olzą wypoczynków wymienia się Belsznicę, a miejscami przez które szli to Rogów, Osiny, Wodzisław Śląski, Turza Śląska, Gorzyce.

Nagrody najlepszym wręczał między innymi Wojewoda Michał Grażyński, oraz jeden z dowódców powstań ówczesny Starosta Rybnicki Jan Wyglenda. Fundowały je władze, osoby prywatne, organizacje, w tym ciekawostka, ufundowała też polonijna wycieczka akurat organizująca w tym czasie zwiedzanie kraju.

W sumie, wraz z uczestnikami marszów i rajdów, w imprezie uczestniczyło kilka tysięcy osób, z kulminacją patriotycznych ognisk na wałach, w byłym „Trójkącie Trzech Państw”, gdzie spotykają się Olza z Odrą.

Zastanawia, jak w stulecia powstańczego „trojoka”, zrywu części Ślązaków a większości ówczesnych naszych mieszkańców, mającego na celu przyłączenie Górnego Śląska do Polski, wykorzystać ten historyczny moment, w tym tyłu wspaniałych marszów organizowanych z metą w Olzie, dla dobra wizerunku w oczach województwa i kraju naszej Gminy i Sołectwa Olza?

B. Kniszka

CIESZYMY SIĘ, ZE PRZYJELIŚCIE ZAPROSZENIE NA X JUBILEUSZOWY KONCERT PAPIESKI W ROGOWIE

„(...)Niechaj, zatem słowa tej modlitwy odmawianej z dziś już naszym Wielkim Polakiem - ŚWIĘTYM JANEM PAWŁEM II zabrzmiały z muzyką SMUTNEJ PIEŚNI Jana Sebastiana BACHA!”
/Irena Sauer/

Dnia 28 kwietnia br. w Rogowie odbył się X Jubileuszowy Koncert Papieski upamiętniający rocznicę pomordowania przez armię sowiecką mieszkańców Rogowa wiosną 1945 r. Przed dziesięć laty ten cykliczny już, tradycyjny koncert zaistniał w kulturalnym kalendarzu Gminy Gorzyce z inicjatywy **Jerzego Grycmana** oraz **Floriana Matuszka** przy aprobacie ówczesnego dyrygenta **Orkiestry Dętej Kopalni Anna-Wiktora Kamczyka**. Cieszymy się, że ten pomysł zyskał również aprobatę lokalnego społeczeństwa i od lat organizacyjnie oraz finansowo jest wspierany przez Wójta Gminy Gorzyce, Radę Sołeczną Rogowa oraz Gminne Centrum Kultury w Gorzycach. Jednocześnie dziękujemy **ks. Bernardowi Rakowi** za otwartość rogowskiej parafii na to muzyczne spotkanie. Dzięki tej współpracy przez ostatnie dziesięciolecie, co roku mury tej świątyni wypełniały piękne dźwięki. Słuchaliśmy głosów wybitnych artystów scen operowych oraz operetkowych. Zawsze z towarzyszeniem orkiestry. Tegoroczny koncert, dla wielu wyjątkowy, był jednocześnie pięknym muzycznym czasem pełnym wzruszeń. Zadbali o to wspaniali artyści: **Marian Chrobok**, **Piotr Koprowski** oraz **Piotr Nikiel**. Artystom towarzyszyła znakomita **Mix Orchestra** pod kierunkiem **Adama Bobra** oraz solistki **Magdalena Witoszek** oraz **Nadia Bober**. Tegoroczny program koncertu obfitował w szereg znanych utworów muzyki klasycznej, a wyjątkowe głosy tenorów wprawiały słuchaczy w zachwyt. Warto dodać, iż niezwykle ciepło, owacjami zebranych, przyjęto wykonanie pięknej włoskiej pieśni *O sole mio*. Każdy kolejny utwór wносił coś szczególnego i spletał się w tę wielkanocną Niedzielę Miłosierdzia w radosne uwielbienie, którego zwieńczeniem było cudowne *Alleluja* - najbardziej rozpoznawalna część oratorium *Mesjasz* Haendla. Wyrazy naszego uznania dla artystów, kwiaty i podziękowania złożył wójt Gminy Gorzyce **Daniel Jakubczyk**.

Wprowadzeniem do jednej z części koncertu był fragment poematu naszej lokalnej poetki **Ireny Sauer**. Jej teksty dotyczące osoby Jana Pawła II od lat wybrzmiewają na tej scenie. Przy tej okazji - na jubileuszowym koncercie - nie mogło być inaczej. Usłyszeliśmy tekst bardzo osobisty, zmuszający do refleksji. Tego wieczoru w murach Rogowskiego kościoła wybrzmiały także 33 nazwiska zapisane na tablicy poświęconej **Pamięci mieszkańców Rogowa zamordowanych przez oddziały Armii Sowieckiej podczas działań wojennych w marcu i kwietniu 1945 r.**, która znajduje się u wejścia na cmentarz. Dla niektórych tylko nazwiska, dla nas rogowskiej społeczności to byli kogoś synowie, ojcowie, mężowie, dziadkowie. To czyjaś osobista tragedia. Koncert jest okazją by młodemu pokoleniu tę prawdę przypominać. Muzyka wypełniła przestrzeń między człowiekiem a Bogiem - gdzieś kiedyś przeczytałam. Jeśli tak jest, to tego wieczoru, mając po raz kolejny przyjemność poprowadzenia tego koncertu, poczułam, że ta inicjatywa jest mostem między przeszłością a teraźniejszością, między ziemią a Niebem. I myślę, że wcale nieprzypadkowo koncertowi patronuje postać Świętego Jana Pawła II.

E. Poloczek

Fot.: M Albin

Marian Chrobok, Piotr Koprowski, Piotr Nikiel oraz Magdalena Witoszek i Nadia Bober

Adam Bober w towarzystwie Mix Orkiestry

Mix orkiestra i solo na klarnecie

Adam Bober w towarzystwie Mix Orkiestry

CZEGO JAŚ SIĘ NIE NAUCZY...

Wiele kontrowersji wzbudzał temat strajkujących nauczycieli. Każdy z nas ma odrębne zdanie na ten temat. Jedni podzielają postawę nauczycieli, inni zaś negują ich zachowanie.

Jak by na to nie spojrzeć, warto zastanowić się nad tematem zawodu nauczyciela.

Jak Wy, nastolatki widziecie swoich nauczycieli, czy dostrzegacie ich trud i poświęcenie?

Nie podlega chyba żadnej dyskusji, że zawód nauczyciela to jedna z najstarszych profesji w historii kultury i cywilizacji. To profesja mająca znamiona szczególnej symboliki i rangi.

Drodzy Nastolatki, to właśnie nauczycielskie kwalifikacje, kompetencje, cechy osobowościowe w decydującym stopniu wpływają na Wasze osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze.

Zastanówmy się więc, jak widzimy współczesnego nauczyciela?

W rozumieniu potocznym nauczyciel kojarzony jest jako osoba ucząca innych. Jednakże po głębszym namyśle z pewnością dostrzeżemy, że nie powinniśmy patrzeć na nauczyciela jedynie przez wymiar jego działalności dydaktycznej, gdyż taka funkcja staje się niepełna. Dlaczego? Nauczyciel współczesny z całą pewnością, poza przekazywaniem wiedzy, powinien być doradcą w uczeniu się, powinien wprowadzać uczniów w ideę analitycznego myślenia, zachęcać do wyciągania wniosków, wartościowania odkrytej już wiedzy i nabytych umiejętności. Dobry nauczyciel powinien być w równym stopniu edukatorem, dydaktykiem, jak i wychowawcą.

Przyjrzyjmy się zatem z bliska swoim nauczycielom, i zastanówmy, jacy oni są? Czy dostrzegacie, ile trudu wkładają w wasze nauczanie i wychowanie? Do czego zmierzam? Otóż, niejednokrotnie narzekamy na swoich nauczycieli, że są zbyt surowi i wymagający, że nie potrafią nas nauczyć, że nie lubimy swojej szkoły. Spójrzmy wtedy na całą sytuację z innej perspektywy. Spróbujmy zastanowić się nad plusami bycia uczniem w swojej szkole.

Może mnie uda się Was jakoś przekonać do tego, że szkoła może być miejscem, do którego z chęcią będziecie przychodzić, a nauczycielowi dacie szansę na to, by przekonał Was swoją postawą do tego, że nauka jest czymś budującym na przyszłość.

Drogi Uczniu, szkoła wcale nie musi kojarzyć się z miejscem nieprzyjemnym, do którego chodzisz z obowiązku. Wystarczy tylko, że dostrzeżesz plusy bycia uczniem.

W szkole spotykasz się ze znajomymi. Z pewnością masz tam swoich ulubionych kolegów i koleżanki, a nawet przyjaciela.

Szkoła to miejsce, w którym dowiesz się wielu interesujących rzeczy. Potraktuj więc naukę, jak zdobywanie czegoś nowego, czego co pozwoli Ci być mądrzejszym i wartościowszym człowiekiem.

Kolejny plus bycia uczniem to długie wakacje. Dwa miesiące luzu latem i dwa tygodnie podczas ferii zimowych. I tu nie koniec. Każdy weekend i święta to odpoczynek od szkoły.

Warto tutaj wspomnieć również o wycieczkach i wyjazdach szkolnych do kina, na basen – to istna odskocznia od szarej rzeczywistości szkolnej.

Zachęcam również do aktywnego udziału w zajęciach wychowania fizycznego, które z pewnością pozwolą na relaks i zregenerowanie umysłu. Sport jest bowiem czymś pozytywnym dla naszego mózgu. Zajęcia wychowania fizycznego podnoszą naszą sprawność i przyczyniają się do zachowania dobrej kondycji ciała. Ponadto lekcje te uczą nas pracy w zespole oraz znajomości zasad fair play.

Pisząc o szkole i plusach bycia uczniem, warto wspomnieć też o trudnościach, z jakimi borykają się uczniowie. Wracacie zmęczeni ze

szkoły i z niechęcią podchodzicie do odrabiania zadania domowego. Drogi Uczniu, musisz zrozumieć, że nie ma lepszego sposobu na zaległości w nauce, niż staranne odrabianie lekcji. Zapamiętaj sobie, że regularna nauka przyniesie Ci wiele korzyści w postaci dobrych wyników na egzaminach.

Teraz troszkę o koncentracji, której z pewnością niejednokrotnie Ci brakuje. Mam na to radę! Zamiast uczyć się wszystkiego naraz, spróbuj przyswajać partie materiału w sposób sukcesywny tzn. małymi partiami. Możesz np. odrabiać lekcje przez kwadrans i zrobić sobie przerwę na posłuchanie muzyki. Ucząc się pamiętaj, że każdy uczy się w swoim tempie. Nie denerwuj się więc, jeśli uczy się czegoś dłużej, niż dotychczas. Nie zapominaj też o tym, że nauczyciel to osoba, do której możesz się zwrócić z każdym problemem.

Z przykrością muszę też wspomnieć o poważniejszych sprawach, które mają miejsce w szkole, a mianowicie nękanie, agresji czy mobbingu. Drogi Uczniu jeśli stajesz się ofiarą, nie zwlekaj z tym. Rodzice i szkoła powinni zadbać o prezentowanie prawidłowych wzorców zachowań w sytuacjach konfliktowych, oraz uczyć umiejętności radzenia ze stresem i negatywnymi emocjami. Podzielenie się swoim problemem to połowa sukcesu w walce z takimi problemami. Często dobrze jest się wypłakać, wyzalić lub po prostu wspólnie pomilczeć. Jeśli nie masz wsparcia w rodzinie, a przyjaciele odsunęli się od Ciebie, poszukaj pomocy specjalistycznej. W każdej szkole znajduje się pedagog szkolny, który na pewno Ci pomoże znaleźć rozwiązanie. Na pewno będziesz mógł liczyć na dyskrecję z jego strony.

Drodzy Nastolatki, chodzenie do szkoły często traktujemy jako przymus, zapominając, że współczesna szkoła tak naprawdę bardzo różni się od szkoły, do której chodzili wasi, nasi rodzice. Współczesna szkoła daje wiele możliwości, które warto wykorzystać, by w przyszłości móc cieszyć się owocami włożonego wysiłku. Wiedza i umiejętności, które zdobywamy w dzieciństwie pozostają na całe życie. Szanujmy więc swoją szkołę i pracujących w niej ludzi.

Noc Świętojańska

- * miejsce: ośrodek wypoczynkowy "Las-Pol" w Olzie
- * piątek, 21 czerwca 2019 r.
- * godz. 18.00

Wszystkich chętnych zachęcamy do przygotowania wianków obrzędowych

WSTĘP WOLNY!

SZPINAK ZNIENAWIDZONA ZIELONA PAPKA...

Szpinak jest rośliną od dzieciństwa znieawidzoną. Od najmłodszych lat słyszeliśmy, że należy go jeść, by móc cieszyć się zdrowiem i dobrym samopoczuciem. To prawda, chciałabym Was przekonać do tego, że rady naszych rodziców i dziadków były jak najbardziej zasadne.

Szpinak jest warzywem uprawianym na całym świecie. Młode liście tej rośliny to wartościowa jarzyna wielowitaminowa. To jedno z najlepszych źródeł witamin z grupy B., zawiera karoten czyli prowitaminę A, witaminę K, która wykazuje działanie przeciwkrwotoczne oraz cholinę, zapobiegającą otłuszczeniu wątroby i regulującą odkładanie się tłuszczu w całym organizmie.

Wiele się mówi o ogromnej ilości żelaza w szpinaku. Niestety naukowcy udowodnili, że to mit, który narodził się już w 1870 roku, kiedy to badacze nieprawidłowo postawili przecinek w swojej publikacji naukowej, przypisując szpinakowi 10 - krotnie większą zawartość żelaza, niż ma go w rzeczywistości. Nie ulega jednak wątpliwości, że należy go spożywać.

Dlaczego?

Szpinak chroni nasze kości przed utratą giętkości. Jego zielone liście to ogrom bogactwa potasu i magnezu, a także folianów obniżających ciśnienie krwi. Foliań zmniejszają również ryzyko zachorowania na raka płuc u byłych palaczy.

Do innych właściwości leczniczych szpinaku możemy zaliczyć działanie dezynfekujące, odmładzające, remineralizujące oraz wzmacniające pracę serca.. Szpinak doskonale oczyszcza nasz przewód trawienny oraz aktywuje wydzielanie soku trzustkowego.

Warzywo to przyda nam się również do użytku zewnętrznego. Doskonale leczy liszaje, łuszczycę i wyrzuty skórne. W tym celu wystarczy liście szpinaku ugotować w oleju sojowym, po czym robić okłady na oparzenia, rany trudno gojące się, opryszczki a nawet łupież. Ważna informacja!

Abyśmy dostatecznie przyswajali jak najwięcej wapnia ze szpinaku, jedźmy go z produktami zawierającymi dużo witaminy C (dobrze smakuje w ducie z czerwoną papryką lub pomarańczami).

Nie ulega wątpliwości, że nasz rynek jest na tyle bogaty, że z kupnem szpinaku nie powinno być najmniejszego problemu. Nie oznacza to jednak, że pierwszy, lepszy jest właściwy. Wybierajmy jędrne, zielone liście bez żółtych plamek i uszkodzeń.

Zachęcam Państwa do sporządzania sałatek ze szpinakiem. Ze względu na arcybogate złoża składników odżywczych, współczesne trendy żywieniowe wręcz eksponują świeży szpinak, jako ważny element sałatek. W wersji przetworzonej tyłu dobrodziejstw tej rośliny już nie znajdziemy.

Podaję przepis na pożywną, a zarazem zdrową sałatkę ze szpinakiem. (przepis Winiary). Smakuje wyśmienicie.

Składniki: szpinak – świeże liście (1 garść), pomidory koktajlowe

ok. 200 gram, cebula czerwona – 0,5 sztuki, szczypta soli, szczypta pieprzu, 1 łyżka octu balsamicznego, 2 łyżki oliwy z oliwek, orzeszki piniowe prażone (można bez).

Sposób wykonania: Umyte i osuszone liście szpinaku umieścić w salaterce. Dodać pokrojone pomidorki i cienkie krążki cebuli. Warzywa delikatnie wymieszać. Tuż przed podaniem, doprawić do smaku solą i świeżo zmielonym pieprzem. Skropić sosem balsamicznym. Posypać prażonymi orzeszkami. Ja osobiście posypuję ziarnami słonecznika.

SMACZNEGO!

KUPON

unas

Z tym kuponem życzenia, podziękowania i kondolencje w gazecie „U nas” są darmowe.

PODZIĘKOWANIE

Składamy serdeczne wyrazy wdzięczności:
**Radzie Sołeckiej Czyżowic - jej Członkom
i Sołtysowi Danielowi Kuraszowi**
za podjęcie inicjatywy porządkowania terenu
przy Ośrodku Kultury w Czyżowicach

Dyrektor GCK w Gorzycach *Bibianna Dawid*
wraz z pracownikami

miejsce	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
OK Gorzyce	18 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ próba zespołu Gorzycanie Urszula Wachtarczyk	17 ⁰⁰ -19 ³⁰ próba zespołu RIKI TIKI	16 ³⁰ Muz. Akademia Malucha Urszula Wachtarczyk	8 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ dyżur doradcy ARiMR	9 ⁰⁰ dyżur zarządu Stowarzyszenia SENIOR każdy I piątek miesiąca	
	18 ³⁰ nauka gry na gitarze Sławomir Tatera	17 ⁰⁰ -18 ⁰⁰ dyżur radnego sołectwa Gorzyce (każdy ostatni wtorek miesiąca)	18 ⁰⁰ próba grupy Vocalsi Urszula Wachtarczyk	16 ⁰⁰ -19 ⁰⁰ kurs języka czeskiego		
ŚW w Gorzyczkach	12 ⁰⁰ -16 ⁰⁰ Zajęcia świetlicowe	12 ⁰⁰ -16 ⁰⁰ Zajęcia świetlicowe	12 ⁰⁰ -16 ⁰⁰ Zajęcia świetlicowe	12 ⁰⁰ -16 ⁰⁰ Zajęcia świetlicowe	12 ⁰⁰ -16 ⁰⁰ Zajęcia świetlicowe	
ŚW w Uchylsku	16 ³⁰ -19 ³⁰ Mali artyści zajęcia plastyczne	16 ³⁰ -19 ³⁰ Zajęcia dydaktyczno-integracyjne	16 ³⁰ -19 ³⁰ Dzieci w kuchni zajęcia kulinarne	16 ³⁰ -19 ³⁰ Zajęcia rekreacyjno-ruchowe	16 ³⁰ -19 ³⁰ Zajęcia czytelnicze i multimedialne	
ŚW w Osinach		16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰ Mażoretki Michalina Michalik-Newe	13 ³⁰ -20 ³⁰ Nauka gry na gitarze Sławomir Tatera	16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰ Warsztaty z igłą i nitką	10 ⁰⁰ /17 ³⁰ Próby chóru Melodia Małgorzata Blutko	
					16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰ Mażoretki Michalina Michalik-Newe	
OK Czyżowice	17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰ Orbita - kurs prawa jazdy Szymon Cygan	13 ⁰⁰ -17 ⁴⁵ lekcje gry na pianinie Bożena Marcol	12 ⁰⁰ -15 ⁰⁰ lekcje gry na pianinie Bożena Marcol	17 ⁰⁰ -19 ³⁰ kurs j. angielskiego Karina Wydra	20 ⁰⁰ -22 ⁰⁰ próby Orkiestry Gminy Gorzyce Henryk Krótki	9 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ próba zespołu Dolce Canto Barbara Grobelny
	19 ⁰⁰ -21 ⁰⁰ próby chóru Moniuszko Barbara Grobelny	17 ³⁰ -19 ⁰⁰ kurs j. angielskiego Karina Wydra	17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰ Orbita - kurs prawa jazdy Szymon Cygan	19 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ Aerobic Grażyna Blutko		11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ 16 DH im. Żwirki i Wigury Bronisław Kwiaton
	15 ³⁰ -17 ⁰⁰ CRAZY DANCE Dagmara Marcol	17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰ próby zespołu Czyżowianki Renata Rzeczkowska	15 ⁰⁰ -17 ⁰⁰ Spotkanie emerytów (ostatnia środa miesiąca)			11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ 17 GZ Czyżyki Maria Kmiecik
	17 ⁰⁰ -18 ³⁰ MAGIC DANCE Dagmara Marcol	15 ⁴⁵ -16 ⁴⁵ MINI MINI DANCE Anna Buban - Wojcierowska				
		16 ⁴⁵ -18 ¹⁵ MINI DANCE Anna Buban - Wojcierowska				
	18 ¹⁵ -19 ¹⁵ Aerobik 50+ Grażyna Blutko					
	19 ²⁰ -20 ²⁰ Aerobic Grażyna Blutko					
ŚW w Belsznicy		14 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ Zabawy kulinarne, zabawy ruchowe		14 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ Zajęcia plastyczne gry i zabawy stołikowe		
ŚW w Rogowie	16 ⁰⁰ dyżur radnego Rafał Maciuga (3 poniedziałek miesiąca)	16 ³⁰ i 17 ³⁰ zajęcia z j. angielskiego	16 ⁰⁰ kółko gitarowe grupy 1		15 ³⁰ -18 ⁰⁰ zajęcia plastyczne	10 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ spotkania Dzieci Maryi
	17 ⁰⁰ próba zespołu "Rogowianki"	17 ⁰⁰ kółko tenisa stołowego	17 ⁰⁰ kółko gitarowe grupy 2		18 ⁰⁰ Klub Miłośników Gier Planszowych	
		18 ⁰⁰ próby scholi dziecięcej				
OK Olza		10 ⁰⁰ Zespół Olzanki Urszula Wachtarczyk	16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰ Kreatywna Kraina Malucha Marzena Hojka, koszt 5,00/zajęcia	16 ⁰⁰ -18 ⁰⁰ Zajęcia otwarte gry w tenisa stołowego oraz piłkarzyki Marzena Hojka	15 ⁰⁰ próby chóru Słowiki nad Olza <i>Tymoteusz Kubica</i>	10 ⁰⁰ -12 ⁰⁰ Sensoplastyka dla smyka Michalina Maks koszt 10,00/osoba
		14 ⁰⁰ -15 ⁰⁰ ; 15 ⁰⁰ -16 ⁰⁰ kurs j. angielskiego dla dzieci Edyta Mańka dzieci od 6 lat oraz kl. I-III dzieci kl. IV-V koszt zajęć 70,00/mies. tel. 600 949 130	18 ⁰⁰ Szkoła rodzenia Centrum Medyczne PERFEKT			12 ³⁰ Nauka jazdy Szofer Argyrios Gkeros
		16 ⁰⁰ -17 ³⁰ Warsztaty z igłą i nitką Alina Glenc, koszt 5,00/zajęcia				
		18 ¹⁵ próby zespołu Ale to już było Urszula Wachtarczyk				
ŚW w Odrze	14 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ Zabawy ruchowe		14 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ Zajęcia plastyczne		14 ⁰⁰ -16 ⁰⁰ Zabawy ruchowe	
	14 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ Zabawy kulinarne dla dzieci i młodzieży		14 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ Gry i zabawy stołikowe			

Kalendarz imprez i wydarzeń w Gminnym Centrum Kultury w Gorzycach CZERWIEC 2019

01.06	Rodzinny przejazd pociągiem Papieskim Olza-Radomsko	OKO	14-16.06	Wycieczka do Pragi, godz. 7 ⁰⁰	OKC
02.06	Dzień Dziecka z Maluchem	OKO	16.06	20-lecie sołectwa i KGW Osiny	OKG
	Wyjazd grup tanecznych Let's Dance na Ogólnopolski Konkurs Taneczny "Rythm&Style-First Step V" Rybnik	OKC		Wyjazd grup tanecznych Let's Dance na XD Festiwal Katowice	OKC
03.06	Sesja RG 15 ³⁰	OKG	17.06	Popis Gitarowy uczniów Sławomira Taterzy 18 ³⁰	OKG
07.06	Dzień Dziecka z OKG - Kino Sferyczne 13 ⁰⁰ -19 ⁰⁰ , plener	OKG		XXII Gminna Biesiada Seniorów Rogów 2019	OKC
	Warsztaty biżuterii ze sznurków lnianych, koszt 35,00 godz. 17 ⁰⁰	OKC	21.06	Noc Świętojańska - Ośrodek wypoczynkowy Las-Pol w Olzie	OKC
08.06	I Międzygminny Festiwal Tańca	OKC	22-29.06	Obóz letni w Zakopanem	OKC
09.06	Wyjazd zespołu Gorzycanie na finał Śląskiego Śpiewania w Koszęcinie	OKG	24.06	Komisje RG 15 ³⁰	OKG
12.06	Gala SP Gorzyce	OKC	28.06	Wystawa plakatu jazzowego 18 ⁰⁰	OKG

FINAŁ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO. „Z PODWÓRKA NA STADION O PUCHAR TYMBARKU 2019” STADION ŚLĄSKI W CHORZOWIE

W dniu 11.04.2019r drużyna U10 (rocznik 2009 i młodszy) ze Szkoły Podstawowej im. Wincentego Woźniaka w Czyżowicach wzięła udział w finale wojewódzkim turnieju „Z podwórka na stadion o puchar Tymbarku - edycja 2019r.”

Drużyna zdobyła kwalifikacje do finału, wygrywając jesienią 2018r etap gminny oraz rejonowy tych rozgrywek. To już drugi raz z rzędu chłopcy mieli okazję rozegrać mecze finałowe na przepięknym Stadionie Śląskim.

Finał składał się z 2 etapów: etap grupowy – 6 grup po 4 drużyny. System rozgrywek tzn. „każdy z każdym”. Zwycięzcy grup zagraли w 2 etapie – tzw. pucharowej, gdzie wygrana drużyna awansowała do następnej fazy rozgrywek, a przegrywający odpadli z turnieju. Wyniki drużyny SP Czyżowice w fazie grupowej:

1. SP Czyżowice - Krzanowice 2:0
Bramki: Łukasz Grycman, Miłosz Szermuszyn
2. SP Czyżowice - Kamienica Polska 7:0
Bramki: Łukasz Grycman x2, Sebastian Juszczak, Bartosz Duda, Maciej Kolorz, Mateusz Grycman, Filip Gawliczek
3. SP Czyżowice - SP Bytom 2:0
Bramki: Filip Gawliczek, Sebastian Juszczak

Z kompletem punktów i bez straconej bramki, wygraliśmy swoją

grupę i uzyskaliśmy awans do drugiej fazy rozgrywek, w której zagramy z drużyną RKP ROW Rybnik (jak się później okazało finalistą turnieju) 1/16 finału: SP Czyżowice - ROW Rybnik 0:3. Niestety mocna drużyna z Rybnika pokonała nas i tym samym pożegnaliśmy się z dalszą rywalizacją w turnieju. Finał województwa śląskiego wygrała drużyna SP 7 Częstochowa, która pokonała w finale RKP ROW Rybnik.

Już sam awans i obecność w finale województwa jest dla chłopców wielkim sukcesem. Na tym etapie rywalizują najlepsze drużyny, z tradycjami klubów pierwszoligowych oraz szkoły sportowe z Katowic, Chorzowa, Bytomia itp.

Serdeczne podziękowania także dla rodziców, którzy byli obecni z naszymi zawodnikami oraz zapewнили nam transport.

W turnieju udział wzięli: Bartosz Duda, Filip Gawliczek, Mateusz Grycman, Sebastian Juszczak, Maciej Kolorz, Miłosz Szermuszyn, Oliwier Szermuszyn - Naprzód Czyżowice, Stanisław Szejcher - UKS Rapid Wodzisław, Łukasz Grycman - MKP Odra Wodzisław. Opiekunem drużyny był Aleksander Kucza

MAJÓWKA Z SENIORAMI

Jak co roku wiosną, nasi Seniorzy spotykają się w biesiadnym nastroju, by razem pospiewać, wspominać, po prostu być razem. Towarzyszy im dobry humor, uśmiech i wspólna zabawa. W tym roku Seniorzy zaprosili nas na występ i gościli jak zwykle. Piękna pogoda i duża frekwencja to atut Stowarzyszenia „Senior” z Gorzyc. Muzyczna Akademia Malucha czyli wnukowie, naszych Seniorów dała krótki występ. Warto było, bo Seniorzy hojnie obdarowali nas słodyczkami. Było fajnie. Dziękujemy.

U. Wachtarczyk

Fot.: arch. U. Wachtarczyk

Grupa MAM podczas występu dla Seniorów

Gorzycy Seniorzy podczas majówki

„ŚLĄSKIE GODY” Z GORZYCZANAMI

Zespół śpiewaczy Gorzycanie, 1 maja br. wystąpił podczas *Śląskich Godów* organizowanych w Górnośląskim Parku Etnograficznym w Chorzowie. Występ *Gorzyczan* był dla zgromadzonych tam uczestników atrakcją imprezy, pokazał śląską kulturę ludową z jej najpiękniejszymi tradycjami. Udział Zespołu w *Śląskich Godach* według organizatorów był

przykładem, jak w bezinteresowny sposób można przynosić radość, a równocześnie propagować śląską kulturę na wysokim poziomie.

U. Wachtarczyk

Gorzycanie podczas występu na Śląskich Godach

Fot.: arch. U. Wachtarczyk

PROJEKT EDUKACYJNY „KLUB ZDROWEGO PRZEDSZKOLAKA W ODDZIAŁACH PRZEDSZKOLNYCH W BLUSZCZOWIE

Przedsiębiorcy podczas zajęć projektowych

W roku szkolnym 2018/2019 nasze przedszkolaki z grup: średniaki i starszaki przystąpiły do projektu edukacyjnego „Klub Zdrowego Przedszkolaka”. Głównym celem projektu było wspieranie prawidłowego rozwoju dziecka poprzez promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci przedszkolnych. Przeprowadzono zajęcia, które uwzględniały pięć zagadnień: 1. Zdrowe żywienie i aktywność fizyczna, 2. Czyste ręce, 3. Walka z wirusami i bakteriami, 4. Unikanie dymu z papierosów, 5. Bezpieczne opalanie.

Działania te miały na celu wzbogacenie wiedzy dziecka w zakresie, zdrowia, nabycie prawidłowych nawyków higieniczno-zdrowotnych. Na każdych zajęciach dzieci otrzymywały gwiazdkę, a po zdobyciu pięciu gwiazdek, przedszkolak został przyjęty do *Klubu Zdrowego Przedszkolaka*. Mamy nadzieję, że podjęte przez nas działania przyczynią się do ukształtowania u dzieci nawyków prozdrowotnych i zaowocują w przyszłości.

*Nauczyciel Oddziałów Przedszkolnych w Bluszczowie
N. Matuszek*

Uczestnicy projektu prezentują plakat

NA OBCHODACH 60. LECIA OSP NIE ZABRAKŁO PRZEDSZKOLAKÓW

To już 65 lat minęło od kiedy po raz pierwszy OSP w Turzy Śląskiej pospieszyła z pomocą mieszkańcom. Z okazji jubileuszu 11 maja br, strażacy zorganizowali festyn na boisku LKS Turza Śl. Strażacy i teraz pamiętali o najmłodszych, zadbałi o wiele atrakcji, które były wręcz oblegane przez naszych milusińskich. Strażacy mimo wielu obowiązków zawsze pamiętali o najmłodszych turzanach - przedszkolakach. Często gościli w ich gronie, opowiadając jak wygląda praca strażaka, organizując pokazy i pogadanki cieszące się ogromnym zainteresowaniem przyszłych strażaków - jak o sobie mówią same dzieci. Dzieci chcąc podziękować strażakom za okazane serce, postanowiły wystąpić w tak ważnym dla nich dniu. Piosenkami, tańcami i śląskimi wyliczankami dały wyraz swojej sympatii i uznania dla ciężkiej pracy strażaka. Przedszkolaki i ich wychowawcy mają nadzieję na dalszą owocną współpracę.

B.Ł.

Przedsiębiorcy podczas występu dla strażaków

A decorative background featuring several red and blue balloons with white ribbons, set against a dark red background. The balloons are arranged in a cluster, with some in the foreground and others in the background.

*To możliwość spełnienia marzenia sprawia,
że życie jest tak fascynujące
Paulo Coelho*

*Ludzie tacy jak Ty Arku
wyjątkowi
zawsze żyją pełnią życia.
Nigdy nie tracą poczucia wolności,
z odwagą podejmują decyzje
i śmiało realizują swoje marzenia.
Pozostań sobą!*

*Z okazji 50 urodzin Arkadiuszowi Stabli
samiych wspaniałości, życzą:
Rodzina Gorzyckich,
Bibianna Dawid - dyrektor GCKG
wraz z pracownikami*

Roman Koral

Fot.: B. Jordan

Orlik w pytaniach i odpowiedziach.

Rozmowa z ROMANEM KORALEM - szefem ds promocji i reklamy GOTSiR Nautica.

Bogusław Jordan: Gdzie znajduje się Orlik w Gminie Gorzyce?

Roman Koral: Zespół boisk znajduje się za obiektem krytej pływalni Nautica przy ul. Bogumińskiej 31. Orlikiem zarządza Dyrektor Gminnego Ośrodka Sportu, Turystyki i Rekreacji Nautica.

B.J.: Kto z niego może korzystać?

R.K.: Każdy, w pierwszej kolejności dzieci i młodzież, osoby prywatne, szkoły czy kluby sportowe a dalej wszyscy inni. Nie mogą z niego natomiast korzystać podmioty, które planują jego komercyjne (zarobkowe) wykorzystanie.

B.J.: Rozumiem, że za korzystanie z obiektu nie płacę?

R.K.: Dokładnie tak.

B.J.: Z jakich obiektów mogą korzystać?

R.K.: Do dyspozycji wszystkich gości jest boisko (zielone) do piłki nożnej i drugie boisko Czerwone wielofunkcyjne, na którym w zależności od rezerwacji można pograć w siatkówkę, koszykówkę lub tenisa ziemnego. Boisko wielofunkcyjne przygotowuje do gry Animator Sportu (na wcześniejsze zamówienie) Bezpośrednio przy boisku znajduje się również siłownia plenerowa i parking, a trochę dalej najatrakcyjniejszy plac zabaw w gminie.

B. J.: W jakim koresie i godzinach Orlik jest otwarty?

R.K.: Od 1. marca do 30. listopada, od poniedziałku do piątku, w godzinach 11:00-22:00, z tym że w pełnym zakresie tj. razem z całą infrastrukturą: szatniami, toaletami, wypożyczalnią sprzętu jest dostępny w godzinach pracy animatorów sportu od 16:00 do 22:00.

B.J.: Czy mogę przyjść pograć w innym dniu, np w sobotę lub do południa we wtorek?

R.K.: Jest taka możliwość. W pierwszej kolejności należy jednak z wyprzedzeniem ustalić z animatorem sportowym możliwość rezerwacji boiska.

B. J.: U kogo mogę się dowiedzieć czy boisko jutro o godz... będzie wolne?

R.K.: Wyłącznie u animatorów sportu. To osoby, które pracują bezpośrednio na Orliku – od poniedziałku do piątku, w godzinach od 16:00 do 22:00.

B.J.: Czy mogę zrobić rezerwację boiska do tenisa ziemnego/ piłki nożnej?

R.K.: Tak, tym również zajmują się tym animatorzy, oni prowadzą rejestr rezerwacji z zastrzeżeniem, że możliwe jest odwołanie rezerwacji

indywidualnych na rzecz dużych grup sportowych – ze szkół, klubów sportowych lub imprez sportowych (mecze). Krótko mówiąc to animatorzy decydują, kto ma pierwszeństwo w rezerwacjach.

B.J.: Jak mogę się skontaktować z animatorem w sprawie rezerwacji boiska?

R. K.: Są dostępni na Orliku w godzinach swojej pracy poniedziałek-piątek 16:00-22:00 lub telefonicznie tylko w ww godzinach pod numerem Nautica-a (32) 45 14 634 w.113.

B. J.: Jak działa wypożyczalnia sprzętu na Orliku?

R.K.: W czasie obsługi zespołu boisk przez animatora można wypożyczyć dostępny tam sprzęt, przede wszystkim: piłki do gry w siatkówkę, piłkę ręczną, nożną, koszulki dla drużyny rakiety tenisowe, rakietki do badmintonu i inne sprzęty, a także napompować swoją piłkę.

B.J.: Jeśli zapomniałem swojej piłki, czy muszę za jej wypożyczenie zapłacić?

R. K.: – Dzieci i młodzież z całości naszego sprzętu mogą korzystać bezpłatnie. Kluby, osoby dorosłe muszą się liczyć z drobnymi opłatami. Ważne: wypożyczalnia działa tylko w czasie pracy animatorów.

B.J.: Czym zajmuje się znajdujący się na Orliku animator sportu?

R.K.: Ma za zadanie wspierać imprezy sportowe, obsługiwać wypożyczalnię, obsługiwać gości Orlika i dbać o porządek i bezpieczeństwo osób korzystających z boiska. Spokojnie może również po sędziować mecz lub uzupełnić brakującą osobę w drużynie – masz jakieś pytanie/pomysł związany z obiektem – spokojnie zwróć się do niego.

B.J.: Prowadzę firmę, chcę zaprosić swoich pracowników i ich rodziny na piknik sportowy - pograć na Orliku, dać się dzieciom wyszaleć na dodatkowych atrakcjach i zjeść pod namiotem kielbasę po meczu, z kim rozmawiać?

R.K.: Napisz na promocja@nautica-gorzyce.pl. Postaramy się w całości zrealizować Twój pomysł, aktywność sportowa czyni cuda. Może Twój pomysł na wykorzystanie Orlika będzie najlepszy w całym Powiecie

B.J.: Czy jeszcze o czymś muszę wiedzieć zanim przyjadę?

R. K.: tak, zapoznaj się z Regulaminem korzystania z Orlika na www.nautica-gorzyce.pl. Regulamin jest również dostępny bezpośrednio na obiekcie i animatorów, którzy odpowiadają za jego przestrzeganie.

B.J.: Jestem zadowolony, ale... Nie widzę tutaj odpowiedzi na moje pytanie... Chcę dopytać o... Diabeł tkwi w szczegółach, gdzie jest ten drobny druczek?

R.K.: Całość spraw związanych z Orlikiem, zarówno technicznych jak i osobowych, nadzoruje dyrektor GOTSIR Nautica. Zapraszamy do zgłaszania wszelkich uwag, zarówno pozytywnych jak i tych mniej pozytywnych, zadawania pytań na sekretariat@nautica-gorzyce.pl.

B.J.: W życiu nic nie jest za darmo. Czego chcecie w zamian?

R. K.: Dbaj o bezpieczeństwo swoje i obecnych. Słuchaj animatora – on tam rządzi. Dbaj o porządek, nie śmieć, nie pal, nie niszczyć – to nie tylko u nas, ale wszędzie.

Z Romanem Koralem rozmawiał Bogusław Jordan

P.S.: W następnych wywiadach pozostałe obiekty sportowe w naszej gminie i zasady ich użytkowania.

MAGDALENA KUŹMIN. Przedstawiamy młoda pisarkę.

Przedstawiamy Państwu **Magdalenę Kuźmin**. Ma 20 lat. Aktualnie studiuje pedagogikę wczesnoszkolną i przedszkolną. Odkąd nauczyła się czytać i pisać, marzyła o zostaniu pisarką. Z biegiem czasu zaczęła bardziej realistycznie spoglądać w przyszłość i szybko swe plany zmieniła. Ciągłe pisała opowiadania i wiersze. W czasie nauki w liceum, tuż przed maturą postanowiła przestać pisać. Na pierwszym miejscu postawiła naukę i zaczęła planować przyszłość. Nie było w niej miejsca na dziecinne, bez trosk pisanie o niczym. W 2017 roku zdała maturę i dostała się na wymarzone studia. W przerwie między studiami poczuła okropną nudę i uczucie braku tworzenia czegokolwiek. Nigdy nie pomyślałaby, że wróci do pisania, ale zrobiła to! Zaczynając naukę w październiku 2018 roku, wstąpiła na uczelnię z nowym pomysłem, który nie dawał mi spokoju. Tak oto w dwa miesiące powstała jej trzecia wówczas książka. Poczuła ogromną dumę z tego, że zaczęła coś dużego i skończyła to. Nie zrezygnowała i nie poddała się. Być może ktoś zapyta, o czym ona jest? Mogłaby o niej opowiadać godzinami. Gabriela i Karol to dwójka młodych maturzystów, którzy darzą się uczuciem od bardzo dawna. Tuż po zdaniu matury i przed wstąpieniem na uczelnię wybuchła druga wojna światowa w 1939 roku. Wojna wymywa z nich marzenia i pragnienia o normalnym życiu. Karol wraz ze swoimi przyjaciółmi – Bromkiem i Jankiem wyjeżdżają na front. Los jednak kieruje ich w stronę Ukrainy, gdzie poznają niezwykłą kobietę – Różę, ich wybawczynię. Gabriela z kolei wstępuje do szkoły pielęgniarskiej i tam ciężko pracuje przez całą wojnę. Tam również poznaje przystojnego, londyńskiego doktora Millera. Powieść pokazuje prawdziwe oblicze człowieka w trudnych czasach. Opowiada o wierze, nadziei, miłości i przyjaźni oraz utwierdza nas w przekonaniu, że Bóg, Honor, Ojczyzna to ważne wartości w życiu, ale nie jedyne. Czy miłość przetrwa tak dużą próbę czasu? Co będzie, gdy wojna się skończy? Czy jest jeszcze coś, co może nas zaskoczyć? Myślę, że tak. Być może temat nie jest aż nadto współczesny, ale wskazuje na wartości, których dzisiaj najzwyczajniej brakuje w codziennym życiu. Po tę książkę mogą sięgnąć różni czytelnicy i mamy nadzieję, że każdy będzie w stanie znaleźć w niej coś dla siebie.

Red.

Poniżej fragment książki **Magdaleny Kuźmin** pt. *Zawsze tylko Ty*. Jest to fragment pierwszego rozdziału z części I. Sukcesywnie będziemy zamieszczać w kolejnych numerach gazety dalsze losy bohaterów z książki Magdaleny. Zachęcamy Państwa do lektury.

Czwartek, 11 maja 1939 r.

Drogi pamiętniku!

Początek tego tygodnia był dla mnie taki wyczerpujący, ale i emocjonujący zarazem! Pisaliśmy matury. Egzamin sprawdzający naszą dojrzałość, naszą wiedzę i umiejętności. W ogromnej sali stały ławki i krzeselka poukładane w równych odstępach. Pierwsze wrażenie było piorunujące. My, tacy przestraszeni tego co się tam miało wydarzyć już za parę chwil. Nie wiedzieliśmy, co nas czeka, jakie będą zadania. To wszystko było dla mnie takie nowe i bardzo ciekawe. Myślę, że nie poszło mi najgorzej. Siedziałam do samego końca, każde zadanie sprawdzałam wielokrotnie i szukałam innych rozwiązań, o ile takowe istniały. Było nas tam bardzo dużo. Ciężko stwierdzić, kto zdał, a kto miał większe problemy. Niektórzy wychodzili po tych kilku godzinach tacy wyczerpani. Sama pewnie lepiej nie wyglądałam, ale nie czułam zmęczenia aż tak bardzo, jak można by było przypuszczać. Zawsze lubiłam się uczyć, odkąd pamiętam. Kiedy byłam małą dziewczynką, mama kładła się wieczorem w nocy ze mną do łóżka i czytała tak długo, aż sama nie zasnęła. Za każdym razem sama zdmuchiwałam świeczkę i odkładałam książkę na stoliczek pod łóżkiem. Mamę przykryłam kocem, a sama poszłam do kuchni położyć się na macie pod piecykiem. Nie chciałam jej budzić. Wygodnie ułożyła się w moim malutkim łóżeczku, a kiedy wstawała wcześniej rano, na stoliku leżała już kawa zbożowa i mleko oraz czerstwy chleb z konfiturą. Miałam zaledwie pięć lat, ale dziennie rano biegłam do kościoła. Tam czułam się najlepiej, jak w domu. Modliłam się po swojemu. Rozmawiałam z Bogiem. Prosiłam Go o tyle różnych rzeczy.

Codziennie przed maturami też modliłam się w kościele. Tak bardzo prosiłam Boga o pomoc. W poniedziałek widziałam mnie Sonia, jak wchodziłam o szóstej do kościoła. Akurat wracała pośpiesznie od jakiegoś chłopaka do domu, żeby ojciec jej nie przyłapał. Śmiała się do rozpuku. Zaczęła kpić, że Bóg w niczym mi już nie pomoże, bo takie jak ja nie zasługują na niczyją pomoc. Zrobiło mi się bardzo przykro, ale za nią również się pomodliłam.

Sonia to starsza siostra Karola, który chodzi ze mną do klasy. Nie zdała matury dwa lata temu, a teraz ani nie pomaga w domu, ani nie pracuje. Moim zdaniem, ma nie za ładne włosy. Zeszłego lata ścięła je do podbródka. Zupełnie jej tak nie pasuje, ale to już nie moja sprawa. Kiedy jestem w pracy, ciągle uprzykrza mi życie. Specjalnie wylewa pomyje na wypastowany parkiet, brudzi wszystkie sztucce, jakie tylko się da, a co gorsze ciągle pali papierosy w domu. Tego zapachu nie da się wywabić żadnymi odświeżaczami ani starymi metodami mojej babci.

Mimo że mam dopiero dziewiętnaście lat, pracuję po zajęciach w szkole u państwa Potockich, czyli u mojego kolegi Karola, jego siostry Soni, ojca Ksawerego i matki Reni. Mają wspaniałą posiadłość. Można ją nazwać dworem! Wszędzie parkiet, który z chęcią poleruję. Duże meble ściągane aż zza granicy wiek temu przez przodków pani Reni. Kryształowe żyrandole, wijące się schody aż do nieba, szafki w kuchni wypełnione francuską porcelaną, składzik wiecznie wypchany jedzeniem. Bardzo lubię tam pracować, ten dom jest taki przyjazny. A ogród! Wszędzie pełno róż i piwonii. Kocham piwonie, są takie delikatne i przyjazne. Kiedy Sonia strasznie mnie denerwuje, mam w tym ogrodzie pewne tajemne miejsce. Staram nie pokazywać się tam najczęściej. Jest to bardzo ciche miejsce i takie tajemnicze! Ogromne drzewa rosnące na jakieś dziesięć metrów do góry z pniami grubymi, że nie można było objąć ich ramionami naraz. Między tymi drzewami w pełnym cieniu i niespostrzeżenie

stoi mała, drewniana ławeczka. Ma pięknie wyrzeźbione róże w drewnie. Nikt nigdy tej ławki nie pielęgnował, ale z roku na rok wygląda coraz piękniej. Z żadnego okna w domu nie widać tego miejsca. Pewnego razu okropnie się przestraszyłam. Akurat wyciągałam pieczeń z piekarnika, kiedy Sonia weszła do kuchni i przez przypadek wylała mi pod stopy wodę ze szklanki. Upadłam, trzymając gorącą blachę w rękach. Na szczęście nic wielkiego się nie stało. Pan Ksawery od razu przybiegł z pomocą. Powiedział mi, że bym się nie martwiła, że nic się nie stało. On zawsze jest taki miły i ciepły. Pamiętam, że wtedy się popłakałam i wyszłam, żeby się uspokoić. Pospiesznie skierowałam się w stronę mojego tajemniczego miejsca, ale dokładnie w tym samym czasie stał tam Karol. Stał za ławką i opierał się rękami o oparcie. Wystraszyłam się, odwróciłam się na pięcie i udałam się z powrotem. Chyba mnie nie zauważył. Nie zawołał za mną, nie odezwał się. Sama również nie spoglądałam za siebie.

Jutro już jest piątek. Obiecałam przyjść do szkoły, popracować trochę nad gazetką szkolną. To już ostatnie wydanie w tym roku! Bardzo się cieszę, że mogłam współpracować z tak wspaniałymi osobami. Nie wiem, czy w przyszłym roku będzie to w ogóle możliwe. Ciągłe słyszy się, że wojna wisi w powietrzu, że mamy się szykować. Tak bardzo się boję. Wojna jest okropna. Zabiorą wszystkich chłopców, wszystkie uczelnie zostaną zamknięte, bieda zacznie doskwierać jeszcze bardziej niż teraz. Ja nie mogę narzekać. Mam mamę, która jest zdrowa, a dla mnie właśnie to jest najważniejsze. Mamy dom, nie żyjemy bogato, ale ważne, że jest co jeść przez najbliższy czas. Mama zajmuje się domem, a ja pracuję u państwa Potockich i chodzę do najlepszego liceum. Oczywiście nie byłoby to możliwe, gdyby nie Pan Ksawery. Jest taki dobry, wiem, już to pisałam. Tata Karola opłaca moją szkołę. Moja mama nie mogłaby mi tego zapewnić nigdy w życiu. Jesteśmy biedne, a mi bardzo zależy na nauce, książkach i odpowiednim wykształceniu... *cdn*